

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 125, ЧИСЛА 28, П'ЯТНИЦЯ, 13 ЛИПНЯ 2018 РОКУ

1893

Vol. 125, No. 28, FRIDAY, JULY 13, 2018

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Чия земля? 1918-2018

Петро Часто

Часи змінюються – і ми змінюємося разом з ними. Ні, ми, українці, – ні. В нашому національному характері є щось непідвладне часові, незмінне і майже недосяжне для зрозуміння, бо містить в собі якусь дуже давню і вже ледве не містичну ознаку – ревний, полум'яний душевно-духовний зв'язок з природою, з землею, з любим краєм, бо ж він, ми абсолютно певні, – особливий, над усі краї. Почування ці такі глибокі, що навіть не залежать, чи ми особисто виходимо щоранку в поле, не має значення, чи самі оремо й сіємо – як не ми, то наші діди та прадіди оралі й сіяли і з генами передали нам поклоніння перед Матір'ю-землею, поетичний подив з її ніби звичної, ніби щоденної і водночас такої вічної краси. Тому просто не могли не вродитися в найліричнішого українського поета ХХ ст. Павла Тичини ці рядки:

Гаї шумлять – я слухаю.
Хмарки біжать – милуюся.
Милуюся-дивуюся,
Чого душі моїй так весело...

Ледве чи чиясь інша художня література з таким боєм переймалася темою землі, як наша, давши нам десятки безсмертних творів. А все одно таємниця залишається. І де б не опинилася наша людина, хочби й у найуспішніших і найщасливіших країнах, в душі її, в глибині підсвідомості живе це ім'я – Україна.

Дуже яскравим і повчальним прикладом у цьому є американське українство, його понадсторічна історія, адже ж переважна більшість галичан, закарпатців, буковинців, волинян тому й їхала за океан, щоб заробити гроші, повернутися і купити пару моргів поля. Соціальна несправедливість в тодішній Російській, Австро-Угорській імперіях, в Польському королівстві сприймалася передусім як несправедливість в земельному питанні. Це те пекуче коло проблем, з якого вибухали бунти, повстання, революції, а з ними знов і знов відроджувалася надія на справедливе вирішення цього підставового питання.

Згадаймо той великий злам епох – 1917-1921 роки, коли революційна Україна однією ногою вже вступила в нове, незалежне життя, до загального щастя зоставалося рукою подати, й у ньому біднота не мала сумнівів – соціалістична ідея обіцяла негайну свободу, рівність і братерство, обіцяла з такою певністю, наче ці дари мали впасти з неба в готовому вигляді.

Вірила в ці „прогресивні“ ідеї і наша „Свобода“, відповідно підтримувала соціалістичну Центральну Раду в Києві, зокрема заборону приватної власності на землю. Земля, згідно з соціалістичною доктриною, має належати державі, а вже та надасть селянам можливість трудитися на ній.

Тому коли в квітні 1918 року владу в Києві перебрала Українська держава гетьмана Павла Скоропадського і першим ділом гетьманат

(Закінчення на стор. 12)

Помер Левко Лук'яненко

КИЇВ. – 7 липня на 90-му році життя помер Левко Лук'яненко, співзасновник Української Гельсінкської Групи, народний депутат чотирьох скликань Верховної Ради, Герой України, автор Акту про незалежність України.

Л. Лук'яненко народився 24 серпня 1928 року в селі Хрипівка Чернігівської області. Через підпільну антирадянську діяльність у травні 1961 року Львівський обласний суд засудив Л. Лук'яненка до розстрілу, проте через 72 доби Верховний суд замінив розстріл 15 роками позбавлення волі. Коли Л. Лук'яненко вийшов на волю, став співзасновником Української Гельсінкської Групи і знову був заарештований. У цілому провів у неволі 27 років.

Прощання з ним відбулося у селі Хотів на Київщині, в його будинку, відспівування у Володимирському соборі Києва. Л. Лук'яненка поховали на Байковому цвинтарі у Києві.

„Смерть вирвала у нас того, хто був живим символом незламності українського духу, хто завоював нам Незалежність України у ХХ ст. – Левка Лук'яненка. Його не зламали радянські концтабори, не злякала нинішня російська агре-

Св. п. Левко Лук'яненко. (Фото: Радіо Свобода)

сія. Він передав нам головний вогонь свого життя – любов до України. Він з когорти справжніх Героїв! А вони не вмирають. Вічна пам'ять“, – заявив Президент України Петро Порошенко.

„Укрінформ“, Радіо Свобода

Саміт Україна-ЕС визнав агресію Росії та закликав звільнити політв'язнів

Віталій Єреміца
Радіо Свобода

БРЮСЕЛЬ. – Європейський Союз визнав европрагнення України, закликав звільнити політичних в'язнів-українців у Росії та висловив сподівання на швидке внесення поправок щодо антикорупційного суду – це лише частина результатів 20-го саміту Україна-ЕС, який відбувся у Брюсселі 9 липня.

Президент України Петро Порошенко запевнив у спільних поглядах із європейцями на так звану секторальну євроінтеграцію України.

Тим часом, представники співдружності зауважують, що боротьба з корупцією далі буде іспитом для подальших фінансових траншів, а європейські прагнення українців знайшли відображення у підсумковій заяві саміту.

Підсумковою заявою саміт ЕС „визнав європейські прагнення України та привітав її європейський вибір, як це зазначено в Угоді про асоціацію“.

Документ констатує, що Європейський Союз вітає вже досягнуті Україною результати у перебігу виконання Угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі (ЗВТ). Країни європей-

ського блоку також вітають прагнення українців наблизити законодавство України до законів, якими користується ЕС, зокрема, „у сфері цифрового ринку, митного співробітництва та енергетики“ задля створення в Україні нових робочих місць та сприяння розвитку торговельних відносин.

У заяві також вітається ухвалення закону щодо Вищого антикорупційного суду, але із зауваженням, що ЕС „із нетерпінням очікує швидкого ухвалення необхідних поправок“.

Як зазначив, виступаючи українською мовою, голова Європейської Ради Дональд Туск, „партнерство України

Президент України Петро Порошенко з Президентом Європейської Ради Дональдом Туском (посередині) та Президентом Єврокомісії Жан-Клодом Юнкером (праворуч) у Брюсселі 9 липня. (Фото: Адміністрація Президента України)

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Вели мову про окупацію Криму

БЕРЛІН. – Анексія Криму Росією залишається одним із основних дестабілізуючих факторів і загроз безпеки у Європі. Про це йшлося 8 липня на відкритті 27-ої сесії Парляментської асамблеї Організації безпеки і співробітництва у Європі (ПА ОБСЄ). Про це говорили Віце-канцлер Німеччини і Міністер фінансів Олаф Шольц, голова ПА ОБСЄ Георгій Церетелі, президент німецького Бундестагу Вольфганг Шойбле. („Укрінформ“)

■ Президенти вшанували пам'ять жертв

КИЇВ. – Президент Польщі Анджей Дуда 8 липня взяв участь у спільній молитві в луцькому костелі свв. Петра й Павла за вшанування жертв Волинської трагедії. Потім польська делегація поїхала до селища Олика, де відвідала замок Радзівілів та колишнє польське кладовище. Президент України Петро Порошенко 8 липня відвідав польське село Сагринь, де взяв участь у відкритті меморіалу українців, які загинули від польської Армії Крайової у 1944 році. Він також спілкувався з представниками української громади у Польщі. Після цього П. Порошенко відправився до українського села на Волині Гончий Брід, де також вшанував пам'ять загиблих під час тих подій українців. П. Порошенко під час свого виступу в Польщі заявив, що важливо пам'ятати про невинних жертв і робити все можливе, аби народи більше ніколи не знали розбрату і протистояння. Президент Польщі закликав будувати відносини з Україною на правді та не думати про помсту. (BBC)

■ Загинули від вибуху міномета

РІВНЕ. – 6 липня 128-ма окрема гірсько-штурмова Закарпатська бригада зазнала важкої втрати – під час вибуху міномета „Молот“ на навчаннях загинули командир, навідник і заряджальник. Ще четверо закарпатців зазнали поранень і доставлені до шпиталів. Вибух міномета „Молот“ вже четвертий за останні роки. У вибухах, які сталися у 2016 і 2017 роках під час використання цього ж міномета українського виробництва, теж гинули військові. Президент України наказав призупинити їх використання на навчаннях. Військові експерти кажуть, що це озброєння виробляє київський завод „Маяк“, який раніше не мав жодного стосунку до оборонної сфери. Цей міномет не варто було приймати на озброєння. (BBC, Радіо Свобода)

■ Долають дискримінацію жінок в армії

КИЇВ. – У військових структурах ще діє практика, коли жінкам забороняють долучатися до виконання певних завдань та займати окремі посади. Група депутатів Верховної Ради 6 липня подала законопроект, який має ліквідувати таку дискримінацію. У Збройних силах на різних посадах проходять службу понад 25 тис. жінок, з них понад 3,000 – офіцери. У цілому жінки складають 22.4 відс. від загальної кількості військовослужбовців. При цьому лише 70 жінок обіймають посади полковників, а жінки-генерала в Україні немає. На Донбасі близько 7,000 жінок є учасницями бойових дій. Тепер жінка в армії може бути водієм, гранатометником, заступником командира розвідувальної групи, командиром бойової машини піхоти, кулеметником і снайпером. Для них заборонені посади, пов'язані з використанням вибухівки, отруйних речовин чи водолазними роботами. Також жінок не призначають на посади на підводних човнах і надводних кораблях, крім посад медичного та морально-психологічного забезпечення. Жінки не можуть вступати до військових ліцеїв. (BBC)

■ Вбив жінку через Надію Савченко

НОВИЧКА, Івано-Франківська область. – 1 липня чоловіка з села Новичка засудили до семи років ув'язнення за вбивство дружини. Конфлікт між ними стався 12 березня цього року, коли йшла радіопрограма про Надію Савченко, про яку чоловік висловився негативно. Дружина плюнула йому в обличчя. Такої образи пенсіонер не терпів, взяв мотузку і задушив дружину. Кілька тижнів він ховав її тіло, аж поки сусіди та родичі не звернулися у поліцію. („Експрес-онлайн“)

СТРАТЕГІЯ ЗАХИСТУ

Закон про національну безпеку: переваги і недоліки

Глен Грант

Частина I

Цей короткий виклад коментарів щодо нового Закону про національну безпеку написано для законодавців з метою стимулювати більш активну дискусію. Я цілком усвідомлюю, що більша частина цього закону зумовлена історією та стосується організацій, практик та процесів, притаманних Україні. Я також розумію, що для мене, як стороннього спостерігача, окремі українські проблеми залишаються загадкою. Проте закон, в тому вигляді, в якому він написаний, повинен бути повністю зрозумілим і нести нове значення без прихованого політичного підтексту або можливостей неефективного впровадження.

За умови, що сучасна демократична Україна, яка перебуває у стані війни, потребує ефективного захисту та безпеки, цей закон повинен бути інструментом для внесення змін у напрямку цінностей та стандартів НАТО та Європейського Союзу (поняття, про які, на диво, навіть не йдеться у законі). Тож цей закон однозначно є кроком вперед, проте, ми повинні дивитись далі, на інші важливі зміни. Даний коментар може служити стимулом дискусії про те, як цей закон має працювати на практиці і які виклики повинні бути вирішені та чому. Ключовим є те, що написаний закон має мати спроможність до імплементації, бо інакше він втратить силу та довіру.

У мене була можливість працювати над першою версією цього документу у 2015 році. Він ґрунтовно покращився у багатьох аспектах, з чим варто привітати його розробників. Найголовнішим є те, що існує багато нових та корисних західних концепцій, які зараз розробляються в рамках закону, і які Міністерство оборони раніше жорстко відкинуло.

На жаль, поряд з новими концепціями залишилися старі, які так і не вилучили. Таким чином, законодавці все ще повинні багато зробити, щоб привести даний закон і подальші зміни в системі у відповідність до західних демократичних ідеалів. У деяких випадках, наприклад, у керуванні обороною перераховані рекомендації все ще мають яскраво виражені радянські ознаки. Мені відомо, що будь-яка радикальна зміна концепцій та ідей здається важкою при заміні дуже зношених систем та мислення, особливо для провідників старого загартування. Але для мене, як для радника, було б неправильним закривати очі на речі, які я розумію чи сприймаю як хибні. Саме тому деякі коментарі можуть здаватися надмірно критичними, але вони переслідують лише добрі наміри. Я залишаю на розсуд законодавців вирішувати, чи несуть мої ідеї для них цінність чи ні.

Два першочергові аспекти, на які я хотів би звернути увагу – це пріоритети та форма викладу. З точки зору пріоритетів, закон покищо не вносить ясності для країни, що перебуває в стані війни. Якби я рецензував цей законопроект для Швейцарії чи Австрії з їхніми незначними загрозами, то б залишив його майже без змін. Але Україні необхідний чіткий закон для покращення систем, без використання гучних слів, а з врахуванням того, хто що кому робить, коли, де, чому і як. Відсутність такого дієвого пріоритету та ясності проходить червоною лінією усім документом та залишає небезпечні прогалини та збіги щодо обов'язків та відповідальності за дії. Типовим прикладом є стаття про управління розвідувальними органами. Це, мабуть, є одним з основних аспектів цього закону та країни, але незважаючи на це їй приділяється не досить уваги. Необхідно закрити такі небезпечні прогалини, як ця. Я пропоную практичні поради, що були дієвими в інших державах. Форма викладу в багатьох випадках є занадто пасивною, що також уможливило виникнення прогалин у відповідальності.

Прикладом є параграф, що стосується Міністра внутрішніх справ „Діяльність Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Державної міграційної служби України спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України“. Таке твердження було б краще сформулювати більш дієвими слова-

ми „Міністер внутрішніх справ несе безпосередню відповідальність за виконання, діяльність та дії Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Державної міграційної служби України, як того вимагає уряд. Він повинен особисто звітувати перед парламентом щодо цієї відповідальності щорічно або за запитом парламенту для конкретних цілей“. В такому випадку відповідальність та звітність є чіткими та незавуальованими.

Ймовірно, найважливішою проблемою, яку повинні вирішити законодавці – це роль президента в системі безпеки. Конституція призначає президента верховним головнокомандувачем. Ця роль, очевидно, є бажаною для нього. Проблема полягає в тому, що, зробивши себе буквально військовим командиром та одягнувши уніформу, він спотворив баянс противаг системи. Він перетягнув на себе відповідальність і, цілком можливо, надмірну владу, що зробило його всемогутнім. В такому ракурсі він унеможливив спілкування з ним, як з цивільним. У цьому законі йому відводиться роль „управління“ системою, що виявляється лише в контексті „права віддавати накази“, а не у відповідальності за підлеглих, які зазнають невдачі.

Таким чином, наразі немає цивільного контролю над військовими, оскільки найвища посадова особа не має жодних збалансованих противаг. А це небезпечно. Це також явно суперечить суті цивільного контролю, про який йдеться в цьому законі. Відсутність відповідальності щодо чотирьох втрачених складів боєприпасів лише акцентує увагу на цих проблемах. У будь-якій західній системі оборони високопосадова особа негайно пішла б у відставку. Проте цього не відбувається з військовим президентом, оскільки він нерозривно пов'язаний з самою системою. Можна стверджувати, що Вінстон Черчилль мав ті самі уповноваження, але насправді це було не так. По-перше, він і надалі повинен був щотижня відповідати перед королем. Він також був підзвітним як своїй партії, так і парламентові. Він повинен був повідомляти парламентарів про свої дії щотижня, і завжди був за крок до усунення та заміни. Цей закон повинен або вимагати набагато більшої підзвітності дій президента перед парламентом та певним чином зробити відповідальність підзвітною, або ж зняти та перерозподілити обов'язки та переформулювати аспекти управління та цивільного контролю, які повинен виконувати президент.

Ще однією проблемою у межах цього закону для президента є величезна кількість завдань, наданих йому як цим законом, так і Конституцією, з питань оборони та безпеки. Багато з цих завдань абсолютно неможливо виконати у тому форматі, в якому вони написані. Ці завдання також послаблюють ролі міністрів, міністерств та уряду, позбавляючи їх природних обов'язків щодо виконання. Це насправді несправедливо щодо президента, оскільки згідно з цим законом створюється ситуація, коли він/вона повинен стати супер-героєм, наділеним надприродними силами. Але жодна людина не може бути єдиним гарантом національного суверенітету, як того вимагає Конституція. Ми не в матриці; і президенти не можуть літати і ловити кулі зубами, а ми не повинні вимагати законом, щоб вони це робили. Найкраще для них – це забезпечити національні системи оборони та безпеки бездоганною стратегією та зробити їх ефективними в роботі з метою гарантування найкращого захисту держави та людей. Вони також можуть обрати найкращих людей, щоб очолити систему. Президентські завдання в рамках цього закону потребують переосмислення та переформулювання.

Третьою проблемою є нераціональне та оперативне-небезпечне дублювання завдань, документів і органів національної безпеки. Для прикладу, кожна структура хоче бути залученою до боротьби з тероризмом, навіть військова. Простіше кажучи, надто багато завдань поліції поширюються на інші структури. Це створює дорогі приватні вотчини, але в кінцевому підсумку послаблює авторитет поліції і, можливо, держави. Тероризм лише порушує закон і повинен розглядатися саме так. Історично склалось так, що комуністична держава роз-

(Закінчення на стор. 5)

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Чи є у нас інстинкт самозбереження?

Роман Шпек

Є багато речей, на які можна дивитися вічно. Схоже, ще однією такою картиною є те, як Україна отримує черговий транш МВФ. Стабільна риторика про власні успіхи з боку позичальника, незмінна констатація недостатності успіхів з боку кредитора. Як результат, постійна зміна очікуваного терміну надання фінансової підтримки. То у третьому кварталі 2017 року, то у другому кварталі 2018 року, то влітку, то восени. А час спливає.

На кону стоїть чимало: фінансова стабільність України у 2019-2020 роках. Правда проста: Україна, не імітуючи, а здійснюючи виважені структурні реформи, має боротися за інвестора, зберегти зовнішній ринок і заручитися фінансовою підтримкою Міжнародного валютного фонду, не забуваючи про вельми важке боргове навантаження – 28.7 млрд. дол. у 2018-2022 роках (а понад половини зобов'язань в Україні – перед офіційними кредиторами, серед яких МВФ, Європейський Союз, США).

І не варто тішити себе ілюзіями про альтернативні джерела фінансування, гордий вихід на зовнішній ринок запозичень, про 15-річні євробонди під 7 відс. чи ще якесь диво.

Світ постійно змінюється, не чекаючи на нас. Ще вчора та сьогодні кон'юнктура сировинних ринків була сприятливою для України, але якою вона буде завтра?

Початок нової хвилі світових торговельних війн навряд чи містить якісь позитивні наслідки для української економіки. Підвищення процентних ставок у США вже приводить до відтоку капіталу з ринків, що розвиваються.

Власних сил мало. За останні роки економічного зростання та стабільності на фінансовому ринку ми так і не спромоглися стати центром уваги міжнародних інвесторів.

Пляни про великий прорив у рейтингах зручності ведення бізнесу залишаються паперовими, а не реальними. У 2016 році прямі чужоземні інвестиції до України становили 3.3 млрд. дол., у 2017 році 2.2 млрд. дол., а за останні 12 місяців – вже менше ніж 2 млрд. Ця спадна тенденція – сухий арифметичний залишок від мрії про економічну перемогу України.

Зважаючи на виклики рефінансування зовнішнього боргу, знову прийшов час говорити про традиційні виклики перед нашою економікою: боргове навантаження, торговель-

ний дефіцит, загроза розбалансування бюджету, цінова стабільність, відсутність внутрішнього підмурівку для активного економічного зростання, ускладнена демографічними тенденціями.

Замість цього у нас досі триває боротьба не за реформи, а за пояснення того, чому ми ухвалюємо дивні рішення, що не збігаються з початковими плянами або навіть спотворюють їх.

Чомусь усі сприймають зовнішню фінансову підтримку України як даність, хоча факти свідчать про протилежне. За останні 12 місяців Україна практично не отримувала міжнародної фінансової допомоги, хоча для неї було зарезервовано великі суми.

Ми не змогли скористатися грішми макрофінансової допомоги від Європейського Союзу, але тепер оголошуємо перемогою технічні рішення про відкриття нової лінії такої допомоги. Хоча жодного центра з цієї лінії ми не отримуємо, поки не здійснимо ті реформи, які обіцяли завершити ще торік.

Хочемо ми чи ні, але українська позиція у цій історії виглядає несерйозно. Світ надав нам руку допомоги, а ми не можемо її потиснути як відповідальний партнер, якому можна довіряти. Можна надимати щоки, перебуваючи в положі самомилування власною риторикою, можна тішити себе ілюзіями, що часу ще багато, але дійсність буде витверезувати.

Тож на що спроможна наша держава?

Зважитись на непопулярні, але вкрай необхідні кроки, виконати взяті на себе перед важливим партнером зобов'язання (а це і завершення епопеї з Верховним антикорупційним судом, і ухвалення „газового“ та бюджетних рішень) та забезпечити фінансову стабільність, чи на хвилі популізму, сажаючи демаршів (а їх напередодні виборів не оминати, що засвідчили нещодавні збурення під Верховною Радою), вдаватися до хаотичних спорадичних недалекоглядних кроків?

А, може, слід апелювати не до раціональних тез про розбудову економіки та уникнення нових фінансових криз, а до примітивного і потужного інстинкту самозбереження? Збереження держави, а не політичного образу. Державники, де ви?

„Економічна правда“

Роман Шпек – Голова Ради незалежної асоціації банків України, Київ.

ТОЧКА ЗОРУ

Тримаймося правди

Ігор Луценко

Як би нас не намагалися цькувати ззовні і зсередини, ми, українці – не ксенофоби і не фашисти, ми лише захищаємо своє право. Так само, як його захищають будь-які інші сильні народи.

Історія перша. На початку 2014 року розпад армії сягнув свого максимуму. Звичайні громадяни України тоді взяли зброю і спрямували її проти чужинців, котрі в той час захоплювали наші міста і селища. Ми стали на збройну боротьбу з цими чужинцями не тому, що ми не любимо чужинців взагалі чи конкретно представників однієї східної країни, а тому, що саме ці чужинці захопили нашу землю.

Історія друга. У 2018 році розпад правоохоронної системи сягнув чергового дна. Поліція не реагувала на скарги екологів і звичайних обивателів про те, що група громадян захопила територію природно-заповідного фонду у столиці, нищить там дерева та засмічує територію. Ряд громадських об'єднань на численні прохання екологів змусили цю групу громадян залишити територію природного заповідника, попри їхній агресивний спротив. Так сталося, що ці кривдники належать до однієї з національних меншин, але дії щодо них були ініційовані не через їхню національність, а через їхню антисупільну, варварську

поведінку.

Ці обидві історії – про руйнування інституцій держави і про те, яким чином громадяни намагалися виправити ситуацію. І звісно, в обох випадках були потужні інформаційні удари по Україні. Брехали про ксенофобію, про нетерпимість і навіть про чи то фашизм, чи то неонацизм, який нібито розцвітає в Україні. На щастя, все ж більшість у світі не сприймає російську або марксистську пропаганду.

Ми ж мусимо не втомлюватися говорити правду. Правда полягає у тому, що у історії з убивством рома на Львівщині слід дочекатися результатів розслідування, котре мусить дати відповіді на питання, як там з'явилася група нікому до цього не відомих школярів, котрі один в один скопіювали в якості свого символу емблему льяльної до Росії групи „Трезвая и злая молодежь“.

Правда полягає в тому, що ряд ворожих до України сил намагаються кожен наш рух на захист нашого закону та гідності представити як національний чи релігійний розлом. Вивчив це на власному досвіді, уже шостий рік добиваючись звільнення території Національного музею історії України, захопленої представниками релігійної громади Московської Православної Церкви.

(Закінчення на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Гриценко готується до виборів

КИЇВ. – Провідник партії „Громадянська позиція“ Анатолій Гриценко уже двічі кандидував на президента України. Тепер у нього з'явився шанс виправити ситуацію. За нього готові проголосувати близько 16 відс. серед тих, хто вже визначився з вибором. У соціальних дослідженнях на 11 липня його випереджає лише Юлія Тимошенко, яку готові підтримати 20 відс. Якщо ця пара потрапить до другої тури – Ю. Тимошенко не матиме шансів. А. Гриценко активно їздить країною, зустрічається з виборцями. Восени він повинен визначитися з претендентом на посаду керівника виборчого штабу, обрати регіональних представників, затвердити стратегію. („Українська правда“)

МЗС України висловило протест

КИЇВ. – 5 липня Міністерство закордонних справ (МЗС) України висловило категоричний протест у зв'язку з новим рішенням так званого суду російської окупаційної адміністрації у Сімферополі у справі громадянина України Володимира Балуха, що має такий же незаконний та політично вмотивований характер, як і попереднє. Як помста за незламність українського патріота, який і за ґратами не скорився окупаційному режимові, проти В. Балуха була сфабрикована чергова справа, за якою строк його ув'язнення зріс до п'яти років. МЗС України вимагає від держави-агресора й окупанта припинити порушення прав людини та основних свобод і негайно звільнити В. Балуха та інших незаконно утримуваних громадян України. (МЗС України)

Консула пустили до Суцєнка

КИЇВ. – 9 липня консулові України Геннадієві Брескаленку вдалося потрапити на побачення до незаконно засудженого у Росії українського журналіста Романа Суцєнка у слідчому ізоляторі „Лефортово“. Власного кореспондента „Укрінформу“ Р. Суцєнка затримали 30 вересня 2016 року в Москві, куди він прибув з приватною поїздкою. Його засудили до 12 років колонії суворого режиму. („Укрінформ“)

Зросла загроза пожеж

КИЇВ. – 8-9 липня оголошено надзвичайну пожежну небезпеку у Донецькій, Запорізькій, більшості районів Дніпропетровської, Кіровоградської, Харківської та Черкаської областей. На Київщині у ті ж дні переважатиме висока пожежна небезпека. По всій Україні, окрім Чернівецької області, температура вдень коливатиметься від 25 до 35 градусів за Цельсієм. На річках басейнів Прута та Сірету у межах Івано-Франківської області очікують піднесення рівнів води на 20-70 сантиметрів над фактичними рівнями. (BBC)

Артисти підтримали Сенцова

МОСКВА. – 6 липня відбувся концерт на підтримку незаконно засудженого в Росії українського режисера Олега Сенцова. У ньому брали участь Віктор Шендерович, Лев Рубінштейн, Лія Ахеджакова, Андрій Макаревич, Марія Альохіна, артисти Театру.doc та інші. На концерті показали фрагменти з фільму „Процес“ Аскольда Курова про справу, за якою засуджений режисер, а також були відеозаписи читання оповідань О. Сенцова. Інтернет-трансляцію концерту вів ряд російських і українських засобів масової інформації. („Німецька хвиля“)

Позичили гроші залізниці

КИЇВ. – 4 липня Європейський банк реконструкції та розвитку виділив „Укрзалізницю“ кредит у розмірі 150 млн. дол. на оновлення українських потягів. Цей кредит разом із власними фондами дозволить здійснити програму закупівель на суму 260 млн. дол. близько 6,500 відкритих вантажних вагонів, найбільш вживаних та найбільш зношених у вагонному парку. Цього року інвестиції в Укрзалізницю складуть понад 1 млрд. дол. Також банк заявив, що його інвестиції в український транспорт зменшать споживання електроенергії модернізованим тролейбусним парком на 40 відс., що призведе до зменшення забруднення атмосфери. („Голос Америки“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Суд вирішив справу профспілок

ВАШІНГТОН. — Верховний суд США вирішив 27 червня, що профспілки публічного сектора не можуть присилувати працівників-нечленів платити членські вкладки до профспілок. Голосами 5-4 суд сказав, що ці профспілки мають політичні позиції, а змушування нечленів платити членські вкладки означає, що їхні гроші підтримують політичну діяльність, якій вони можуть протиставитися. Це рішення перекреслило рішення Верховного суду з 1977 року, коли суд дозволив вимагати такі вкладки від нечленів, бо навіть нечлени користаються пільгами профспілок. Справа тягнулася в нижчих судах від 2015 року. Адміністрація Президента Барака Обами підтримувала позицію профспілок, які традиційно є фінансовою опорою демократів, але адміністрація Дональда Трампа зайняла протилежну позицію в суді. („The Washington Times“)

■ Порозуміння стало таємною угодою

НЬЮ-ЙОРК. — Журнал „The New Yorker“ 18 червня надрукував довшу статтю про те, як США ніколи не вимагали від Ізраїля віддати його ядерну зброю. Згідно з статтею, адміністрації останніх дев'яток президентів США дотримувались цієї політики, навіть якщо угода про це не завжди була на письмі. Ще у 1967 році, напередодні Шестиденної війни, Ізраїль мав три ядерні пристрої. Але у 1969 році, коли Прем'єр-міністр Ізраїля Гольда Меїр відвідала Президента Річарда Ніксона в Білому Домі, існування ізраїльської ядерної зброї вже було доконаним фактом. Обидві сторони дійшли до неписаного порозуміння, що Ізраїль ніколи не говоритиме про свою ядерну зброю, а США ніколи не натискатимуть, щоб Ізраїль підписав міжнародний договір про нерозповсюдження ядерної зброї. Від часів Президента Біла Клінтона це порозуміння стало таємною угодою, яку кожний Президент США підписував. У лютому 2017 року радники нового Президента Дональда Трампа гостро zareагували на таку „вимогу“ від Посла Ізраїля Рона Дермера, але Д. Трамп таки підписав угоду. („The Times of Israel“)

■ Фейсбук перепросив за усунення уступу

ЛІБЕРТІ, Тексас. — Комп'ютерна соціальна мережа Фейсбук перепросила редактора місцевої газети „Liberty County Vindicator“ за те, що усунула з його сторінки на Фейсбук уступ з Деклярації Незалежності США. Управляючий редактор Кейсі Стінет друкував короткі уступи з деклярації з нагоди Дня Незалежності. Але 3 липня він отримав повідомлення від Фейсбуку, що його уступ усунено за порушення „стандартів про мову ненависті“. Виявилося, що мережа автоматично усунула уступ з деклярації, в якому колоністи нарікають на англійського короля за „накликання немилосердних індіанських дикунів“ на них. Наступного дня мережа надрукувала усунений уступ і своє вибачення, привітала читачів з Днем Незалежності. („Newsweek“)

■ Суддя підтримав закони Каліфорнії

САКРАМЕНТО, Каліфорнія. — Федеральний суддя Джан Мендес 9 липня відкинув більшість позову адміністрації Дональда Трампа проти еміграційних законів Каліфорнії. Його рішення означає, що стейт Каліфорнія може далі обмежувати співпрацю з федеральними властями. Суддя відкинув аргумент адміністрації Д. Трампа, що тільки федеральний уряд має остаточне слово в еміграційних справах. („The Hill“)

■ Словаччина матиме посольство в Єрусалимі

ЄРУСАЛИМ. — Словаччина перенесе своє посольство до Єрусалиму. Про це сказав 5 липня голова Словацької національної ради Андрей Данко на зустрічі з Президентом Ізраїля Рувеном Рівліном. Делегація словацьких законодавців також оголосила, що відкриє свій культурний центр в столиці Ізраїля. Словаччина стане третім членом Європейського Союзу, після Чеської Республіки й Болгарії, який поширить свою дипломатичну присутність в столиці країни. США, Чеська Республіка, Гватемала й Парагвай визнають тільки західну частину міста столицею Ізраїля. („Los Angeles Times“)

СКУ вітає резолюцію Європейського Парляменту щодо Росії, зокрема відносно Олега Сенцова

ТОРОНТО. — Світовий Конгрес Українців (СКУ) вітає резолюцію Європейського Парляменту (ЕП) 2018/2754 (RSP) щодо Росії, зокрема відносно українського політичного в'язня Олега Сенцова, що була підтримана більшістю 14 червня.

У контексті триваючого голодування О. Сенцова і кількох інших українських політв'язнів резолюція є відповіддю на кричущі порушення Російською Федерацією людських прав, включно й на незаконні затримання, судові процеси, ув'язнення та катування українських громадян з політичних міркувань.

Резолюція закликає владні структури Російської Федерації звільнити „негайно і беззастережно“ українського режисера О. Сенцова та всіх інших українських політичних в'язнів у Російській Федерації та окупованому Криму, кількість яких на тепер становить понад 70 осіб.

Законодавці ЕП пригадали Російській Федерації її зобов'язання як члена Ради Європи та Організації з Безпеки і Співробітництва в Європі (ОБСЕ) дотримуватись Європейської конвенції з прав людини та Міжнародного пакту

про громадянські та політичні права.

Резолюція засуджує численні порушення міжнародного права Російською Федерацією в окупованому Криму, включно й застосування російських законів, інтенсивне військово-накопичення в Криму та масове порушення людських прав етнічних українців і кримських татар, які проживають на півострові.

Резолюція закликає Європейський Союз видати заяву з засудженням цих порушень, а також намагання Російської Федерації приховати їх під прикриттям Чемпіонату світу з футболу ФІФА. Важливо, що відносно О. Сенцова та, де це можливо, інших політичних в'язнів у Російській Федерації, ЕП підтвердив, що не визнає юрисдикції російських судів, які виносять рішення на території тимчасово окупованого Криму.

„Світовий Конгрес Українців приєднується до заклику Європейського Парляменту – негайно і беззастережно звільнити Олега Сенцова та всіх інших українських політичних в'язнів, яких переслідує Російська Федерація,“ – заявив Президент СКУ Євген Чолій.

СКУ

„Вільні люди“ вимагають закрити „Інтер“

Дмитро Жмайло

КИЇВ. — Активісти організації „Вільні люди“ 27 червня прийшли на засідання Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, аби вкотре вимагати закриття телеканалу „Інтер“.

Одна з вимог активістів – оприлюднити результати перевірки щодо трансляції концерту „Перемога. Одна для всіх“, що 9 травня містив антиукраїнські заяви. Саме „Інтер“ транслює Чемпіонат світу з футболу у Росії. Активісти принесли футбольний м'яч, що символізує „футбол на крові“, а також червоні картки з

закликами бойкотувати змагання.

„Наша вимога – закрити „Інтер“, що систематично і цілеспрямовано поширює проросійську пропаганду в українському інформаційному просторі і становить загрозу національній безпеці“, – зазначив Василь Дубовий, голова Секретаріату Молодіжного Націоналістичного Конгресу.

Звернення до Національної ради з питань телебачення і радіомовлення за ініціативи „Вільних людей“ направили представники 18 громадських організацій. У листах йдеться про антиукраїнську діяльність телеканалу.

Активісти організації „Вільні люди“ біля Національної ради з питань телебачення і радіомовлення у Києві. (Фото: „Вільні люди“)

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 125 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:

973-292-9800 дод. 3042

Річна передплата – \$90.

Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

Нові пам'ятні знаки утверджують історію України

КРОПИВНИЦЬКИЙ

Світлана Орел

15 червня на будівлі колишнього земського реального училища – нині інженерного коледжу Центрально-Українського технічного університету було урочисто відкрито меморіальну дошку на честь 100-річчя перебування у місті Легіону Українських Січових Стрільців (УСС). Участь у її відкритті взяли представники влади, громадськості, студентство. Секретар міської ради Андрій Таболов наголосив, що приклад героїзму Легіону УСС дуже важливий і для захисників України у нинішній російсько-українській війні.

У червні 1918 року у тодішній Єлисаветград та довколишні села увійшли частини армії УНР, сформовані в основному з галичан – Січові Стрільці. Їхнє кількомісячне перебування у краї стало часом справжньої соборності, коли українці – піддані двох різних імперій – пізнавали один одного. Спільні концерти, хори, театральні постановки, спортивні змагання – усе це відбувалося практично у кожному селі, де перебували Українські Січові Стрільці. Були вони частими й добрими гостями і на хуторі Надія – родовому гнізді Тобілевичів. Дружина видатного драматурга Івана Карпенка-Карого Софія Тобілевич залишила про той час теплі і зворушливі спогади під промовистою назвою „Рідні гості“.

Із набуттям незалежності України пам'ять про перебування „усусів“ на теренах центральної України почала відновлюватись. Мистецтвознавець Ірина Сікорська ще на початку 1990-их років підготувала вечір про пісні Січових Стрільців та той добрий слід, який вони лишили у цих степах.

У складі Легіону УСС, що перебував на теренах центральної України, був і полковник Вільгельм Франц фон Габсбург-Лотарингський – український військовий діяч, політик, дипломат, поет,

Відкриття меморіальної дошки Легіону УСС у Кропивницькому. (Фото: Тетяна Пташник)

відомий як Василь Вишиваний. Його вірші під час урочистостей майстерно читали старшокласники міської гімназії. А молоді актори академічного музично-драматичного театру ім. Марка Кропивницького співали пісні січовиків, найвідомішу з яких „Ой, у лузі червона калина“ підхопили усі присутні.

ЧЕРКАСИ

Олександр Костирко

26 червня з нагоди 22-ої річниці прийняття Конституції України в обласній філярмонії відкрили меморіальну дошку народному артистові України Анатолієві Пашкевичеві і заслуженому діячеві мистецтв України Миколі Негоді, а також пам'ятник народній артистці України Раїсі Кириченко.

Усіх трьох мистців на Черкащині єднала одна пісня. Р. Кириченко відома своїм виконанням улюбленої багатьма пісні „Степом, степом“, слова якої написав М. Негода, а музику – А. Пашкевич. Саме він, працюючи керівником Черкаського народного хору, у січні 1968 року запросив до колективу Р. Кириченко, яка 1983 року стала його солісткою ансамблю народної музики „Росава“ при обласній філярмонії. Право відкрити пам'ятних знаків надали доньці А. Пашкевича, артистці Черкаського народного хору Оксані Пашкевич та солістці ансамблю „Росава“ Галині Боровицькій.

Авторами меморіальних знаків є голова обласного відділення Національної спілки художників України Іван Фізер, художник Віктор Крючков, архітектори Сергій Фурсенко та Василь Дмитренко. Під час урочистого відкриття І. Фізера нагородили ювілейною відзнакою „200 років з дня народження Тараса Шевченка“.

Пам'ятник Раїсі Кириченко на фасаді філярмонії. (Фото: Олександр Костирко)

Закон про...

(Закінчення зі стор. 2)

робила інститути для захисту влади і себе. В умовах демократії це втрачає свою актуальність. Потрібно визнати, що існують такі нові проблеми, як захист кіберпростору та військові дії, проте їхнім вирішенням повинна займатися організація, що найкраще їх розуміє та знає, що з ними робити.

Здається, що політика як інструмент стратегічної безпеки на національному рівні недостатньо використовується. Політика присутня у всьому законі, однак, відсутнє тлумачення її змісту та дій в контексті даного поняття. На даний момент

дублювання завдань вказує на відсутність координації такої політики. На жаль, Міністерство оборони наразі звільнило себе від політики реформ. Оскільки немає координування політики в усіх оборонних та охоронних структурах, завдання та документи дублюються і суперечать один одному, гроші витрачаються даремно, і будь-які дії в кінцевому підсумку зазнають невдачі.

Львівський культурологічний журнал „І“

Глен Грант – британський експерт Українського інституту майбутнього, Київ.

(Друга частина в наступному числі)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Армія США змінює спосіб навчання

ВАШІНГТОН. — Бойові вправи гратимуть головну роль у навчанні вояків США, а не соціальні питання, такі як зміна статі, культурна спрямованість чи зловживання наркотиками. Про це йдеться в меморандумі до всіх членів Армії США, який оприлюднено 25 червня. Секретар Армії Марк Еспер і Голова Штабу генерал Марк Мілей аргументують, що воякам треба зосередитись на одній точці – боєздатності. Всі додаткові навчання просто стояли на заваді бойовій готовності, сказав полковник Джан О'Грейді, котрий очолює Армійську Дивізію колективного навчання. („The Washington Times“)

■ Що думають американці про Трампа?

ПРИНСТОН, Нью-Джерсі. — Відома компанія опитувань „Гелуп“ оприлюднила 25 червня висліди свого опитування про характер Президента Дональда Трампа. Найбільше позитивних оцінок президент отримав за такі характеристики як „інтелектуальний“ (58 відс.), „сильний та рішучий провідник“ (51 відс.), і що він „може завести потрібні зміни в країні“ (50 відс.). Найменше позитивних оцінок Д. Трамп отримав за такі характеристики як „чесний“ (37 відс.), „симпатичний“ (36 відс.), і „добре працює з обидвома партіями“ (31 відс.). Як можна було сподіватися, є величезна різниця в поглядах респондентів залежно від їхньої партійної приналежності. Республіканці оцінюють президента дуже позитивно в усіх характеристиках (53-90 відс.), а демократи найменш позитивно (8-30 відс.). („www.gallup.com“)

■ Метіс: важливість Арктики зростає

ФЕЙРБЕНКС, Аляска. — Секретар оборони Джеймс Метіс сказав, що США мусять „підвищити свою гру“ в Арктиці, бо важливість цього регіону постійно зростає. Деякі науковці вважають, що Арктика має більше резерв нафти й природного газу, ніж Савдійська Арабія та Росія. За президентства Володимира Путіна Росія відкриває старі советські закриті військові, радарні й повітряні бази і розбудовує нові, намагаючись привласнити собі майже 500 тис. квадратних миль в Арктиці. Дж. Метіс розмовляв 25 червня з репортерами на базі Айлсон Військово-Повітряних Сил США на Алясці перед своєю подорожжю до Азії. Він сказав, що Пентагон вживає Арктику як базу для своїх ракет-перехоплювачів для охорони США. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

■ ФІФА попередила хорватського змагуна

ЦЮРИХ. — Міжнародна федерація футболу (ФІФА), яка є найвищим органом футболу у світі, видала пересторогу 8 липня хорватському змагуну за участь у відео після перемоги Хорватії над Росією у Чемпіонаті світу з футболу, який проходить у Росії. 29-літній Домагой Віда на відео вигукнув „Слава Україні!“ Відео зняв колишній міжнародний зірковий гравець з футболу Огнен Вукоевіч. Вони обидва колись грали для київського клубу „Динамо“. О. Вукоевіч додав: „Ця перемога є для „Динамо“ і України! Вперед, Хорватія!“. Обидва футболісти пізніше вибачилися, кажучи, що вони тільки хотіли привітати своїх українських друзів, а не мали на меті жодного політичного забарвлення. („AFP“)

■ Папа і патріярхи молилися за мир

БАРІ, Італія. — Папа Франциск зустрівся 7 липня з православними патріярхами на одноденній екуменічній відправі в портовому місті Барі, яке вважається мостом між Сходом і Заходом, і де знаходяться мощі св. Миколая. Церковні провідники молилися в Базилиці св. Миколая за християн на Середньому Сході. Папа засудив „світуче мовчання“ про насилля, яке охоплює цей регіон і вже спричинило вигнання десятків тисяч християн зі своїх осель. Серед патріярхів був духовний провідник світового православ'я Екуменічний Патріярх Варфоломей І, як також патріярхи Церков Олександрії, Антіохії та Єрусалиму. Помітна була відсутність Патріярха Кирила з Російської Православної Церкви, яка сильно підтримує військове вторгнення Росії в Сирію. Кирило прислав свого заступника Митрополита Гіларіона. („Fox News“)

Гуманітарний розвиток – не в останню чергу

Основою життєдіяльності держав небезпідставно вважається економіка, від її ефективності великою мірою залежить соціальний стан суспільства, рівень матеріального добробуту. При цьому не менш важливою є гуманітарна сфера – все те, що сприяє інтелектуальному, культурному, духовному розвитку людини, збереженню і тягості фундаментальних національних та загальнолюдських цінностей. В це коло високих обов'язків входить також охорона довкілля, співробітництво різних країн у подоланні глобальних проблем, зокрема стихійних лих, епідемій, голоду.

Гуманістичні засади є світоглядною підвалиною Конституції України, яка проголошує: „Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначається в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави“.

На жаль, зформулювати на папері правильні положення легше, ніж їх здійснити на практиці. В українському випадку дався взнаки особливо тяжкий спадок радянських часів, коли вся гуманітарна інфраструктура була підпорядкована компартійній ідеології. Проте ця інфраструктура бодай формально, про людське око, але існувала. Сьогодні ж, за панування в українській економіці олігархії, гуманітарний розвиток, гуманітарна безпека не числяться в пріоритетах влади.

7 липня в Каневі відбувся Міжнародний економічно-гуманітарний форум „Ukrainian ID“, на якому йшлося про системні недоліки в гуманітарній сфері країни. Наприклад, від 1990 року Україна втратила 418 музичних шкіл, 8,600 бібліотек. Бібліотечний фонд за цей період втратив 164 млн. примірників книг. Більш ніж утричі зменшилася кількість глядачів на театральних виставах. У п'ять разів – кількість слухачів на концертах, а глядачів у кінотеатрах – у 50 разів. Сільських клубів стало менше на 8,000.

А зворотній зв'язок тут такий: менше культури, менше гуманітарної безпеки – більше безкультур'я, більше нездорових явищ, зокрема серед молоді. За даними Світової організації здоров'я, Україна посідає перші місця за рівнем дитячого алкоголізму. Кожен другий чоловік працездатного віку – від 20 до 64 років – і кожна п'ята жінка вмирають з причини алкогольного зловживання.

На тлі цих негативних фактів учасники згаданого форуму в Каневі прийшли до висновку, що гуманітарна сфера, культура – це питання національної безпеки України. Належить негайно створити національну програму гуманітарної безпеки, яка координуватиме діяльність усіх державних органів, аби швидко і ефективно розвивати гуманітарну інфраструктуру. Слід переглянути принципи підтримки, контролю, розвитку та фінансування гуманітарної сфери. Також треба внести зміни в законодавчі акти про децентралізацію, щоб обсяги фінансування гуманітарної безпеки стали законом.

Здійснення завдань та пріоритетів гуманітарної політики повинно відбуватися багатьма напрямками, всіма органами державної влади та місцевого самоврядування.

Основою єдності всіх напрямів мають бути ідеї національного характеру гуманітарної політики, формування національної свідомості, захист цінностей, закріплених у Конституції України, консолідація суспільства до злагоді і продуктивної праці.

ІСТОРІЯ

Невиїзні в СРСР

Левко Хмельковський

Недавно помер мій сусід в „Українському селі“ Валентин Баклан. Колись він був моряком на радянському комерційному кораблі, але під час перебування судна біля берегів США стрибнув у море і залишився в Америці до кінця свого життя. Вочевидь, перед зарахуванням до команди він пройшов усі перевірки, але не знаю, чи мав право покидати судно. Коли б мав, то не стрибав би...

Вчений-океанолог Станіслав Курилов стрибнув за борт з пасажирського пароплава в Тихому океані 13 грудня 1974 року. Він був невиїзним. Пароплав „Радянський Союз“ (колишній „Адольф Гітлер“) здійснював круїз по Тихому океану з Владивостока до екватора і назад. У зв'язку з тим, що пароплав не заходив в чужоземні порти, віз від мандрівників не вимагалось. Для С. Курилова участь в цьому круїзі була єдиним способом вирватися за межі СРСР. Він проплив понад 100 кілометрів до Філіппін. Без води і їжі він провів в океані три ночі і два дні.

Серед відомих втікачів була дочка Сталіна Світлана Алілуєва, особистий секретар Сталіна Борис Бажанов родом з Могилева-Подільського, олімпійські чемпіони Людмила Білоусова і Олег Протопопов, ряд інших.

Якось моя дружина йшла по Бродвею в Нью-Йорку, і побачила у кав'ярні світової слави балерину Маю Плісецьку та її чоловіка Родіона Щедрина. У розмові балерина натякнула, що часи змінилися й вона подорожує світом, а раніше була невиїзною з СРСР, бо походила зі сім'ї репресованих батьків. Її батька заарештували 1 травня 1938 року і розстріляли. Маму вислали у табір в Казахстані як дружину „ворога народу“.

Заборону на виїзд за кордон в СРСР накладали органи КГБ, але на місцях цю функцію передали також виїзним комісіям, що діяли при обласних комітетах Комуністичної партії. Стати „невиїзним“ було досить просто, тому що в комісії сиділи люди недалеко, заочно навчені у Вищій партійній школі, неприхильно наставлені до освіченої молоді.

Виїзна комісія не дозволяла на закордонні подорожі подружжям, бо вони могли удвох втекти з СРСР, а один мав залишатися закладником. У нашому науково-дослідному інституті працюва-

ла Надія К., яка була туристкою в Парижі і на кілька хвилин випала з поля зору таємного інформатора від КГБ. Марно вона пояснювала, що задивилася на вітрину і відразу ж наздогнала групу. Не повірили.

„Енциклопедія сучасної України“ пише: „Право на вільний виїзд з України та в'їзд в Україну громадяни України здобули лише після проголошення незалежності, оскільки за часів СРСР вони могли вільно виїжджати лише в інші республіки СРСР. Тільки обмежене коло осіб, після складних і тривалих перевірок на політичну лояльність, могло виїхати за кордон, причому право виїзду у капіталістичні країни надавалось у виняткових випадках, якими не вважались навіть смерть чи тяжка хвороба близького родича. Втеча за кордон у СРСР розглядалась як злочин і тривалий час каралась смертною карою“.

Треба уточнити, що в „інших республіках“ теж існували міста чи зони, на відвідання яких треба було мати дозвіл-перепустку. Я мав такий дозвіл на відвідання міста Кронштадт, виданий Управлінням міліції в Черкаській області 1960 року на один місяць.

Я теж мав честь бути невиїзним і це завдало прикрої в усьому Міністерству хемічної промисловості СРСР, де я працював. Країна готувалася відзначити 30-річчя Ради економічної взаємодопомоги (РЕВ) і керівники міністерства вирішили створити великий документальний фільм про співпрацю країн-членів РЕВ. Мені доручили писати сценарій. Були численні зустрічі у Москві в міністерстві і у висотній будівлі РЕВ, що нагадувала розкрити книгу. Досконало навчений фахівцями, я написав сценарій, за яким дві знімальні групи мали фільмувати у Польщі, Чехословаччині, Угорщині, Болгарії, Німецькій Демократичній Республіці та, зрозуміло, в СРСР. До виїзду залишалися лічені дні, коли стало відомо, що обласна виїзна комісія заборонила мені залишати країну. Для фільму це була перешкода, бо я був найкраще обізнаний у справі. Але проти „керівної і спрямовуючої сили“ не підеш. Замість мене поїхала секретар партійної організації інституту, яка на хемічній індустрії взагалі не зналася. Опісля разом з кінооператорами ми „зліпили“ фільм і його показали у різних закордонних установах. Звісно, про рівень висвітлення теми не йшлося.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

СТАНЬТЕ ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ!

ДРУКОВАНА „Свобода“ (на папері)

Члени УНСоюзу		Нечлени УНСоюзу	
Рік	Півроку	Рік	Півроку
80 дол.	45 дол.	90 дол.	50 дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол. на рік для всіх

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Нечлени УНСоюзу	
Рік	Півроку	Рік	Півроку
85 дол.	50 дол.	95 дол.	55 дол.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Об'єднання Православних Церков України неминуче

Після проголошення незалежності України на початку 1990-их років українське православ'я пережило непрості часи, які супроводжувалося роз'єднанням Української Православної Церкви (УПЦ) та утворенням УПЦ Київського Патріархату і Української Автокефальної Православної Церкви. Новостворені Церкви не були визнані православними Церквами світу. Канонічною залишилась тільки УПЦ Московського Патріархату, яка мала певну автономію у межах Російської Православної Церкви та фактично стала найбільшою Церквою України.

При цьому, окрім самого Московського Патріархату, РПЦ ніким і ніколи не визнавалась Церквою-Матір'ю для Української (Київської) Церкви, а Вселенський Патріархат завжди виходив та виходить з того, що єдиною для України від Хрещення Київської Русі у 988 році до цього часу була та залишається Константинопольська Церква-Мати.

Вселенський Патріархат в патріяршому і синодальному „Томосі про визнання Автокефалії Святої Православної Церкви у Польщі“ від 13 листопада 1924 року підтвердив порушення Московською Церквою канонів, а саме „відчуження від нашого престолу Митрополії Києва й залежних від неї Пра-

вославних Церков Литви та Польщі, а рівно ж прилучення їх до Святої Церкви Москви, з самого початку були здійснені зовсім не у згоді із законними канонічними приписами; також недотримано того, про що було спільно заявлено щодо повної церковної самодостатності Київського митрополита, який носив титул екзарха Вселенського престолу“.

Також Вселенський Патріархат в Томосі про визнання автокефалії Православної Церкви у Польщі чітко визначив позицію щодо права суверенних держав на автокефальну Церкву: „Устрій церковних справ повинен слідувати політичним і публічним прообразами. Церковні права, особливо стосовно меж, мають змінюватися згідно із політичним та адміністративним територіальним суверенітетом“.

Вже в ті часі релігійні та політичні кола України почали виношувати ідею щодо створення в Україні незалежної від Росії та єдиної помісної Православної Церкви в Україні. І це майже сталося у 2008 році, коли з підтримкою Президента України Віктора Ющенка вона майже отримала визнання. Однак тиск з боку Росії не дозволив це довести до кінця. Ще одна спроба сталася в 2016 році, але звернення України до Всеправославного собору

так і не було розглянуто, оскільки питання було визначено як конфліктне і саме через позицію РПЦ.

Росія заперечила право Вселенського Патріарха одноосібно надавати автокефалію Православним Церквам та запропонувала передбачити процедуру отримання згоди і звернення від Церкви, частина якої має намір отримати автокефалію. Таким чином, подальший розгляд і винесення питання про спосіб надання автокефалії на Всеправославний собор у 2016 році було заблоковане і унеможливлене виключно через позицію Москви. Відповідно Вселенський Патріархат виходить з того, що через недосагнення згоди право надання автокефалії залишається саме таким, яким воно було до початку його обговорення і всі погоджені компроміси вважаються такими, що не були досягнутими через відсутність остаточної згоди.

18 квітня цього року Президент України Петро Порошенко офіційно звернувся до Вселенського Патріарха Варфоломія щодо автокефалії від предстоятелів Православних Церков України. 19 квітня Верховна Рада України прийняла постанову про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію

Православної Церкви в Україні, яке було також направлено на розгляд Священного Синоду

22 квітня Синод Вселенського Патріархату прийняв до розгляду звернення Президента П. Порошенка.

26 квітня Постійна конференція українських православних єпископів поза межами України підтримала наміри Вселенського Патріарха та Константинопольського Священного Синоду щодо можливого надання Автокефалії Українській Православній Церкві. Звернення підписано вищим духовенством Української Православної Церкви Канади та Америки.

Президент П. Порошенко заявив, що Україна як ніколи близька до появи власної незалежної Православної Церкви та висловив сподівання, що це питання вирішиться вже найближчими місяцями. Створення єдиної помісної та визнаної світовим Православ'ям Автокефальної Української Православної Церкви є питанням національної безпеки, ключовим елементом української державності і незалежності України, а також однозначно сприятиме усуненню роз'єднання українського суспільства.

Світлана Глаз,
Єрусалим

Спроба підтримати російську агресію

21 червня заступник директора Міжнародної української школи (МУШ) Оксана Воронецька, що координує суботньо-недільні школи в Португалії, без попередження запросила учнів Першої слов'янської школи до Посольства України, де проводилося урочисте вручення атестатів про середню освіту Міністерства освіти та науки України. Численні листи, звернення та особисті розмови не можуть переконати О. Воронецьку не підтримувати московський проект „Перша слов'янська школа“ в Лісбоні.

Вже після початку московської агресії з великим спротивом нам вдалося примусити дирекцію

МУШ не продовжувати співпрацю з Першою слов'янською школою у Лісбоні, що належить Асоціації „Мир“, яка в свою чергу є представником фондів „Русский мир“, „Россотрудничество“ і членом Координаційної ради російських співвітчизників у Португалії. Ця асоціація була головним організатором акції „Безсмертний полк“ у Лісбоні 6 травня, де пропагувалася московська агресія проти України, включно з символікою терористичних організацій ДНР та ЛНР.

Павло Садох,
голова Спільки українців
у Португалії,
Лісбона

Не відновили справедливості

29 червня у „Свободі“ було вміщено мій лист про судові переслідування колишніх вояків батальйону „Айдар“ Олександра Корнієвського та Івана Каралюса, а 26 червня в Апеляційному суді Одеської області відбувся розгляд їхніх апеляційних скарг щодо неправосудних ухвал про продовження тримання під вартою.

Колегія суддів Апеляційного суду у складі головуючого Олександра Толкаченка, членів Олександра Джулая та Олега Копіци з'ясувала, що в матеріалах кримінального провадження відсутні клопотання прокурора про продовження тримання обох під вартою. Отже, 8 червня суд виніс незаконну ухвалу про продовження утримання обох ще на 60 днів.

Проте, замість того, щоб скасувати незаконне рішення Приморського районного суду Одеси, Колегія суддів вирішила дати прокуратурі час „виправити помилку“ і перенесла засідання на 2 липня. Нехай затримані караються у в'язниці!

Герої українсько-російської війни О. Корнієвський та І. Каралюс і надалі залишаються в'язнями Служби безпеки України в Києві, у Аскольдовому провулку. Прикро, що українська громадськість Одеси не підтримала незаконно ув'язнених героїв, не виявила жодного зацікавлення їхньою долею.

Роман Коваль,
Київ

Москва вдалася до глузування в ООН

Деякі засоби масової інформації в Україні подали інформацію про прийняття 6 червня Радою Безпеки ООН заяви (не резолюції) стосовно Донбасу. У заяві осуджується постійне порушення режиму спокою, зокрема користуванням важкою зброєю, забороненою Мінськими домовленнями. Заява також вітає діяльність агенцій ООН, які намагаються допомогти у трагічній гуманітарній ситуації у східній Україні та говориться про посилення зусиль, щоб облегшити страждання цивільного населення. Дальше висловлено підтримку спеціальній Місії Організації безпеки та співпраці в Європі (ОБСЕ) та закликає всі сторони полегшити працю Місії включно з безпечним та непошкодженим доступом по цілій Україні.

Але не подали в Україні, що ця сесія тривала всього три хвилини, що на сесії головував Російська Федерація і фактично заяву ініціювала РФ та прочитав представник Москви. Ці інформації відкрили б очі майже усім читачам української преси, що це не була заява ООН, а пропаганда Москви на форумі ООН. Чому це не було подане в повідомленні української преси? До речі, на закінчення навіть було написано: „Заява голови Ради Безпеки ООН є офіційним докумен-

том, наділений усіма відповідними повноваженнями. Вона затверджується на підставі консенсусу. Тобто без можливості застосування права вето постійними членами Ради Безпеки. І хоча на відміну від Резолюції Ради Безпеки ООН, цей документ не є обов'язковим до виконання, на його підставі можуть виконуватися певні дії в ООН“.

Виступ представника РФ був цілковитим фарсом. У кожній порушеній точці заяви речник Москви просто брехав, знаючи дуже добре, що не спрацювали ні мир, ні моніторинг через недотримання російськими військами і найманцями Кремля засадничих норм міжнародної людської поведінки.

Чому була запропонована, написана і прочитана ця заява? Мав початися Світовий чемпіонат з футболу на території Росії і ця заява була ще одним способом обдурити весь світ, що Росія – відповідний член світового товариства. Представники 14 держав вислухали це пряме глузування над людськими жертвами та сприйняли цей фарс як серйозну подію для України. Таке глузування над трагічними подіями може придумати тільки Москва.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

ШУКАЄТЕ РОБОТУ? МОЖЕМО ДОПОМОГТИ!

Шукаємо ліцензованих продавців страхувань життя та ануїтетів. У випадку відсутності ліцензії, можемо сприяти її отриманню.

(800) 253-9862 дод. 3018

Приєднуйтесь!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Організації ОДВУ та CUSUR увійшли до УККА

НЬЮ-ЙОРК. – Крайова Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки (УККА) оголосила, що Організація Державного Відродження України (ОДВУ) та Центр Відносин США-Україна (Center for U.S.-Ukrainian Relations – CUSUR) стали членськими організаціями Крайової Ради УККА, найвищого керівного органу УККА між національними конвенціями. Крайова Рада УККА складається із понад 20 крайових українських організацій по всій території США.

Присутніми на першому засіданні цього року під керівництвом голови Крайової Ради УККА, президента Українського Народного Союзу Стефана Качарая були делегати з українських церков і релігійних об'єднань, виховних і науко-

вих інституцій, крайових та центральних організацій, представники відділів УККА, котрі зібралася 9 червня в Нью-Йорку на розгляд річної діяльності УККА.

Президент УККА Андрій Футей, заступник президента Михайло Савків, ексекютивний директор Крайової канцелярії УККА Тамара Олексій та директор зі зв'язків з громадськістю Андрій Добрянський представили численні заходи під керівництвом УККА за 2017-2018 роки. Йшлося про зустрічі УККА з українськими урядовцями в США та Україні, зростаюче визнання Голодомору у Сполучених Штатах, відстоювання інтересів України на наукових конференціях в США.

Крайова Рада УККА затвердила одногосло прийняття член-

ськими організаціями ОДВУ та CUSUR. Це додання двох організацій продовжує об'єднання громади, яка за останні 18 місяців вже включила Організацію Українсько-Американських Ветеранів (UAV) та Українське Лікарське Товариство Північної Америки (УЛТПА) до складу Крайової Ради УККА.

Оголошення членства ОДВУ означає повернення до УККА організації, яка розповсюджувала ідеї українського націоналізму і підтримувала визволення України, починаючи з 1930-их років. Члени ОДВУ збиралися на перший Український Американський Конгрес, на якому в 1940 році був створений УККА. Майже 90 років ОДВУ присвятила себе відстоюванню інтересів української держави, вихованню нового покоління

українських американців на основі української історії і культури. У 1957 році була заснована оселя ОДВУ ім. Олега Ольжича у Пенсильванії, яка продовжує приваблювати тисячі відвідувачів на щорічних культурних заходах.

Починаючи з вересня 2000 року, Центр Відносин США-Україна (CUSUR) став основним місцем проведення зборів для обміну думками представників політичних, економічних, дипломатичних та установ безпеки США та України.

УККА закликає українські організації, які ще не стали членами Крайової Ради УККА, приєднатися, щоб взяти участь у праці УККА та послати їхніх делегатів на XXIII Конгрес Українців в Америці у 2020 році.

УККА

Місіонери з США відвідали школу-інтернат

Ієромонах Софроній Чуприна

БРАЦЛАВ, Вінницька область. – За доброю традицією щороку прочани Української Православної Церкви США на чолі з Архiepiscopом Даниїлом звершили поїздку до України з християнською місією відвідання дитячих будинків та інтернатів. Цього року в червні місійна група з США відвідала Вінниччину, зустрілася у Брацлаві з вихованцями школи-інтернату.

Владика Даниїл спілкувався з вихованцями, які розповідали йому про свої плани на майбутнє, ділилися думками та цікавилися життям за кордоном. Було вирішено влаштувати для дітей пікнік. Для цього обрали мальовничу місцевість неподалік Брацлава, спеціально облаштовану для відпочинку. Розвели багаття з сухого гілля, накрили стіл та нарізали хліб. Діти були задоволені.

Група також відвідала приватний музей єврейського побуту та Голокосту, який заснувала голова єврейської громади Брацлава Фаїна Баєк. У своєму батьківському будинку вона облаштувала експозицію з побутових речей, які належали її батькові, колишньому

Владика Даниїл та місійна група з вихованцями школи-інтернату у Брацлаві. (Фото: Микола Зомчак)

в'язневі концтабору „Мертва петля“ поблизу Брацлава в селі Печора. Перед Другою світовою війною у Брацлаві було близько 700 євреїв, більшість з яких померла в концтаборі. Жаклива доля спіткала вихованців дитячого будинку, яких в лютому 1942 року місцеві

поліцаї втопили в ополонці.

Місійна група також відвідала Меморіал жертвам сталінських репресій. В 1943 році німецька окупаційна влада провела у Вінниці розкопки масових поховань вінничан розстріляних в 1937-1938 роках. Всього на тери-

торії Центрального парку культури, овочевого саду та на православному цвинтарі було розкопано 95 могил, з яких підняли 9,439 тіл. Вдалося розпізнати 679 страчених.

Місіонери оглянули пам'ятки історії у Вінниці і Тульчині.

Провели літній християнський табір

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – З 25 по 29 червня біля Філядельфії відбувся літній християнський табір „Веселі канікули з Богом. Десять заповідей Божих“, який спільно організували Релігійне Товариство Українців Католиків „Свята Софія“ США та Сестри чину св. Василя Великого. У заході, що відбувся в Духовному центрі Сестер Василіанок Провінції Христа Чоловіколюбця у Дженкінтавні, Пенсильванія, взяли участь 29 дітей віком від 6 до 12 років.

Десять заповідей Старого Заповіту розміщені були на двох скрижалях, бо в них містяться два види любові: любов до Бога і любов до ближнього.

Діти вивчали заповіді Божі, християнські пісні, танцювали, навчалися рукоділлю, відвідали Музей української спадщини при Менор-коледжі, синагогу Бет-Шолом, де ознайомилися із життям пророка Мойсея, а також вперше мали нагоду займатися у драматичному гуртку.

Програму координувала голова Товариства Ірина Іванкович з активною участю сестер Теодори Копин, Ольги Михайлюк та Василії Хвасти, а також добровольців Андрія Перронга, Катерини Городенчук та Меланії Шніцер. Літургію на закриття табору відслужив о. шамбелян Петро Васло, капелан.

Товариство „Свята Софія“ США

Учасники літнього християнського табору у Дженкінтавні, Пенсильванія. (Фото: Ірина Іванкович)

Присуджена стипендія НТШ в Канаді на 2018 рік

Дагмара Турчин-Дувірак

ЕДМОНТОН, Альберта. – П'ять років тому Наукове Товариство ім. Шевченка (НТШ) в Канаді запровадило стипендію науковцям на дослідження української культури в Канаді. Стипендія в сумі до 5,000 дол. має на меті заохочувати членів НТШ, а також молодих і незалежних науковців, аспірантів при канадських університетах займатися українсько-канадською тематикою, розширювати і збагачувати ділянку українсько-канадських студій.

Перша стипендія Сюзанна М. Линн досліджувала нову хвилю українських емігрантів до Канади, їхні взаємини з старшими поколіннями та спільні і відмінні риси між цими групами.

Стипендіят 2015 року Микола Сорока присвятив свою розвідку поетові і літературознавцеві, політичному та громадському діячеві Микиті Мандриці (1886-1979), який був учасником та активним організатором численних установ та проєктів у 1930-1970-их роках, які визначали життя української

спільноти західної Канади того часу.

Д-р Валерій Полковський, якому було присуджено стипендію 2016 року, дослідив багатогранну діяльність визначного політичного, громадського, культурного діяча Канади Петра Саварина.

Минулого року, коли Канада відзначала 150-ліття своєї державності, пріоритети у присудженні стипендії визначалися саме цією ювілейною датою. Стипендія став д-р Томас М. Приймак, який докладно дослідив діяльність українського лінгвіста, фолклориста і філолога Ярослава Рудницького.

Цього року НТШ присудило стипендію молодому історикові Ернесту Гийделові на дослідження діяльності видатного історика і педагога Івана Лисяка-Рудницького (1919-1984), який став одним з фундаторів Канадського Інституту Українських Студій при Університеті Альберти.

Е. Гийдел закінчив Ужгородський державний університет, де здобув ступінь бакалавра. Магістерську працю захистив в Центральному європейському університеті, а потім і в Університеті Альберти. Зараз навчається в докторантурі Університету Альберти.

Він виявив себе талановитим, ерудованим науковцем, з глибоким знанням історії ХХ ст., написав низку статей і рецензій, опублікованих в українських і американських журналах. Варто також зазначити, що пропонуване ним дослідження про І. Рудницького не є темою його докторської дисертації, а, отже, не могло бути здійснено без підтримки НТШ.

Ернест Гийдел.

Тримаймося правди...

(Закінчення зі стор. 3)

Попри те, що земля державного музею там зайнята абсолютно незаконно під орудою громадянина Росії, Служба безпеки стараннями свого на той час представника Юрія Тандіта розповсюджувала версію про те, що проти нелегально встановлених МАФів протестують винятково через ворожість до російського православ'я. Ще одна брехня! А ще Ю. Тандіт – довірена особа Віктора Медведчука, неофіційного посла Росії в Україні. Знову Москва, і не випадково.

Правда полягає у тому, що Україна як держава є набагато толерантнішою до тих же ромів, порівняно зі стовпами європейської демократії. Приміром, французька влада тільки в одному 2013 році знищила 165 ромських таборів і депортувала зі своєї території 19,380 ромів. При цьому більшість з висланих з країни не надавалося жодної допомоги, французька влада навіть не намагалася донебудь тимчасово розмістити їх.

У Франції держава сильніша, ніж у нас. У нас же – повна відсутність мирних, правових шля-

хів вирішення конфліктних ситуацій і примусу до виконання закону. Відсутність державних інституцій – поліції, СБУ тощо – плідить напругу і розбрат у суспільстві. Що ж нам, громадянам, залишається забезпечувати мир самотужки, відстоюючи правду і протидіючи брехні.

За довгі роки української історії і серед жертв, і серед убивць/гвалтівників можна знайти представників будь-яких національностей. Але це не є свідченням міжнаціонального конфлікту. Для мене набагато більш важливі ті реальні факти, коли є росіяни, роми тощо, котрі воюють за Україну – за державу, вистраждану та відроджену українськими націоналістами. Це прекрасно. І це є дає сподівання, що Україна – понад усе, в тому числі і понад спроби розділити нас за національністю чи світоглядом, чи за ставленням до питань статі.

Головне – правда. Правда дає єдність, єдність народжує силу.

„Українська правда“

Ігор Луценко – Народний депутат України, член Комітету з питань запобігання і протидії корупції, Київ.

Трибуна українського Народного Союзу

Тема лекції – здорове харчування

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. – У Головній Канцелярії Українського Народного Союзу 11 червня відбулась презентація д-ра Петрусі Г. Котляр на тему „Здорове харчування як запорука здорового довголіття“.

Доповідачка вела мову про етно-

продукти, сезонну дієту, харчові тенденції, альтернативи хемічній фармацевтиці.

Д-р П. Котляр, хіропрактик і фахівець альтернативних засобів лікування, провела вже ряд семінарів, організованих УНСоюзом як додаткові послуги для членів та громади.

Д-р Петруся Котляр (друга зліва) серед працівників Головної канцелярії Українського Народного Союзу. (Фото: Рома Гадзевич)

ANNUITIES

PREMIER NINE*

ALSO AVAILABLE:

SELECT SEVEN – 3.5%*

STARTER FIVE – 3.0%*

Contact us:

888-538-2833

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%.
All annuity rates are subject to change. Not available in all states.

Ukrainian National Association, Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
General Information: 800-253-9882 • Fax: 973-292-0800
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

Президент СКУ відвідав громаду в Румунії

БУКАРЕШТ. – 22-25 червня президент Світового Конгресу Українців (СКУ) Євген Чолій на запрошення складової організації СКУ – Союзу Українців Румунії (СУР) здійснив робочу візиту до Букарешту та Сігеу Мармацій, Румунія. Разом з першим заступником президента СКУ та головою Європейського Конгресу Українців Ярославом Хортяні він взяв участь у позачерговому з'їзді СУР – „Конгресі єдності“, а також представив актуальні українські справи перед заступником Патріарха і секретарем Священного Синоду Румунської Православної Церкви, владними структурами Румунії та українською громадськістю.

23 червня на позачерговому з'їзді СУР було понад 300 учасників. З'їзд відкрив молитвою о. вікарій Іван Піцура від Української Православної Церкви в Румунії, після чого виступили голова СУР Микола Мирослав Петрецький та президент СКУ, було оголошене вітання Я. Хортяні, звітували голови усіх 12 відділів СУР.

Е. Чолій та Я. Хортяні взяли участь у покладанні квітів до пам'ятника Тарасові Шевченкові та відвідали концерт, у якому виступили діти з України, учасники Фестивалю української культури „Наша пісня, наша доля“ під керівництвом Мар'яна Гаденка та спільний хор „Ронянські голоси“ і „Соколята“ з Румунії під диригуванням Джети Петрецької.

24 червня президент СКУ побував на Службі Божій в Українській православній церкві Воздвиження Чесного Хреста, після якої зустрівся з парохом о. Миколою Лавруком та виступив перед

Зустріч в Українській православній церкві Воздвиження Чесного Хреста. (Фото: СКУ)

громадою.

25 червня у Букарешті Е. Чолій зустрівся з заступником Патріарха та секретарем Священного Синоду Румунської Православної Церкви Патріархальним Єпископом Варлаамом Плоіештяну, під час якої наголосив на важливості надання автокефалії Українській Православній Церкві, а також виділення ділянки землі для спорудження церкви в Букарешті для української православ-

ної громади.

Президент СКУ мав зустрічі з румунськими урядовцями, у ході яких подякував Румунії за підтримку України, закликав визнати Голодомор геноцидом українського народу, обговорив Закон України „Про освіту“ з метою знайти розв'язання відносно занепокоєння Румунії 7-ою статтею цього закону.

СКУ

Міністер Павло Клімкін представив фільм „Кіборги“

Міністер закордонних справ України Павло Клімкін промовляє перед показом фільму. (Фото: Тетяна Гур)

Світлана Глаз

ЄРУСАЛИМ. – 18 червня відбулася ізраїльська прем'єра українського художнього фільму Ахтема Сеїтаблаєва „Кіборги. Герої не вмирають“. Стрічка розповідає про оборону Донецького літовища під час бойових дій на Донбасі. Шість чоловіків різних за віком, життєвим досвідом, за статусом у сьогоденні, які сваряться, сміються, сумують і... вбивають. А загалом – воюють за свободу України. Сценарій Наталії Ворожбит.

Під час вечора відбулася презентація міжнародного фотопроєкту „Україна: подолання“, організована Українським інститутом громадської дипломатії та Балто-Чорноморською безпековою конфедерацією.

В заході взяв участь Міністер закордонних справ України Павло Клімкін, який зазначив: „Ще в 2014 році ізраїльські добровольці допомагали українським пораненим воякам. Вони вилікувалися і тепер живуть і працюють, підтримують зв'язки зі своїми рятівниками. Україну та Ізраїль об'єднує багато тем. Фільм „Кіборги“ про Украї-

ну та українців, які захищають свободу держави“.

Серед гостей прем'єрного показу були Посол України в Ізраїлі Генадій Надоленко, Посол Ізраїля в Україні Еліав Білоцерковський, Почесний консул Ізраїля в західних районах України Олег Вишняков, добровольці, представники ізраїльських та чужинських засобів масової інформації, української громади, ізраїльтяни.

„На фільм треба дивитися, думати і молитися за душі невинно вбитих воїнів та мир в Україні“, – таку думку висловили глядачі після перегляду кінострічки. Хочеться низько поклонитися А. Сеїтаблаєві і всім причетним до створення цього фільму, за правду, яка пролунала з екрану про війну, економіку, спадщину українців, мотивацію кожного з шести героїв, яка привела їх на поля війни.

Це фільм про те, як Україна проходить часи подолання найжорсткіших викликів сьогодення, окупації частини її території, потужної інформаційної війни і висвітлює незламність духу українських воїнів. Це подолання дає потужний поштовх відродженню сучасної європейської нації.

Прийшли на український цвинтар в селі Пикуличі

Ярослав Стех

ПЕРЕМИШЛЬ, Польща. – Щороку в Перемишлі вшановують пам'ять українських воїнів, похованих на українському цвинтарі в Пикуличах, що межують з містом. 3 червня цього року Свято національної пам'яті розпочалося молитвою у Катедральному соборі Української греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя.

Літургію очолив Єпископ Сокальсько-Жовківської Єпархії, капелян Українського війська Михайло Колтун. У Літургії співслужили Архієпископ Іван Мартиняк та оо. Богдан Степан, Володимир Коткевич, Степан Макар, Василь Дяків, Павло Рогунь, Христофор Блажеєвський, Борис Гороховський, Володимир Ващук, Віталій Лупій, Антоній Яцура, о. дия-

кон Ігор Лемик.

На урочистість прибули радник Посла України у Польщі Микола Ярмолук, Генеральний консул України у Любліні Василь Павлюк, Консул України в Кракові Максим Музичко, Почесний консул України в Перемишлі Олександр Бачик, голова Львівської обласної державної адміністрації Олег Синютка, президент Світового Конгресу Українців Євген Чолій та інші.

Польську делегацію представляли представник Маршалка Підкарпатського воєводства Вальдемар Шумний, представник Воєводи Підкарпатського Малгожата Майка-Онишкевич, віце-президент Перемишля Януш Гамришак.

Після Літургії усі учасники уро-

(Закінчення на стор. 19)

Урочиста хода вулицями Перемишля.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Змагання на Дніпрі в розпалі. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Вітрильники вийшли на Дніпро

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – 9 червня Київський міський крейсерський яхт-клуб

разом з Асоціацією інвалідів анти-терористичної операції України та Благодійним фондом „Люди доброї волі“ провів вже другу благодій-

ну регату „Вітрила волі та єдності“ в підтримку ветеранів війни, для створення і подальшого поширення ідеї мирного майбутнього держави.

(Закінчення на стор. 17)

Вітрильник під бойовими прапорами добровольчих батальйонів.

Нагородили переможців конкурсу рефератів

ЗАЗДРІСТЬ, Тернопільська область. – 4 червня в Музейно-меморіальному комплексі „Рідна хата“ ім. Патріярха Йосифа Сліпого відбулося нагородження переможців конкурсу рефератів „Розстріляне відродження: літературні портрети“. Організаторами стали Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого (США) і Представництво Релігійного Товариства Українців-Католиків „Свята Софія“ в Україні.

Жюрі оцінювало письмові роботи учнів 9-12 клас, кожен з яких висвітлював творчість одного з представників „Розстріляного відродження“.

Переможцем став учень Хмельівської школи Назарій Снятовський

за реферат „Скарби отчої землі: про рід Козубських“. Грамотами лавреатів нагороджено ученицю Струсівської санаторної школи-інтернату Анастасію Гордєєву за літературний портрет Йосифа Гірняка та ученицю Дружбівської школи Оксану Антонюк за літературний портрет Михайла Бойчука.

Нагороди вручили голова Представництва „Святої Софії“ Данута Іванкович та заступник директора Заздрістської школи Галина Архитко, які вручили учням грамоти та грошові нагороди від головного спонсора конкурсу – Центру студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого.

Товариство „Свята Софія“

Переможці і організатори конкурсу рефератів „Розстріляне відродження: літературні портрети“.

Редактор „Свободи“ привіз подарунки

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – У місті 28 травня-9 червня гостював колишній головний редактор радіомовлення теле-радіокомпанії „Рось“, а тепер редактор тижневика Українського Народного Союзу „Свобода“ Левко Хмельковський. Гостя з США передовсім запросили до виступів по радіо і телебаченню й він розповів про життя американських українців та „Свободу“, яка у вересні відзначатиме своє 125-річчя.

Наступні дні були заповнені цікавими зустрічами. Директор Музею „Кобзаря“ Ольга Шарапа з вдячністю прийняла унікальне закордонне видання „Кобзаря“ 1919 року, яке досі було у колекції лише в ушкодженному вигляді, а також серію

репродукцій картин відомої художниці Катерини Кричевської-Росандич, які будуть показані на виставці.

До Клубу юних моряків гість привіз добірку закордонних видань з флотської тематики, які вручив юним морякам та їхнім керівникам Владиславові Підгурському і Михайлові Шиткові.

Громадськість зацікавила презентація нової книжки Л. Хмельковського „Українські літаки над Азербайджаном“ в редакції газети „Нова доба“, на яку прийшли авіатори, журналісти, приятелі. Нове видання схвально оцінили у промовах історики д-р Володимир Поліщук та д-р Анатолій Чабан.

Гість вручив їм давні закордонні видання з історії України, а усім гостям – газету „Свобода“.

Закордонні видання з флотської тематики отримали юні моряки. (Фото: Олександр Костирко)

„Вільні люди“ прийшли до Посольства Росії

КИЇВ. – У переддень відкриття Чемпіонату світу з футболу в Росії, 14 червня, організація „Вільні люди“ долучилась до світової акції, що має на меті привернення уваги до бранців Кремля. Головна вимога – свобода для Олега Сенцова та понад 60 українських політв'язнів, які незаконно утримуються в російських в'язницях.

Тримавши плякати з закликами бойкотувати Чемпіонат світу з футболу активісти прийшли до Посоль-

ства Росії в Україні. Цього ж дня подібні акції відбулися в усьому світі.

Зокрема, Український Конгресовий Комітет Америки закликав світову спільноту висловити свою солідарність з О. Сенцовом одноденним голодуванням. Голова Конгресу Українців Канади Павло Грод оголосив початок кампанії „RedCard4Putin“, до якої долучився Світовий Конгрес Українців.

„Вільні люди“

Акція у Києві на підтримку політв'язнів. (Фото: „Вільні люди“)

Чия земля?...

(Закінчення зі стор. 1)

скасував земельний декрет Центральної Ради, повернувши приватну власність на землю, „Свобода“ не прийняла цієї зміни. Читаємо в числі з 7 травня 1918 року: „Нове правительство має реакційний характер... Убожніші селяни будуть проти цього правительства“.

„Свобода“ 9 травня: „Гетьман повернув назад право продажу земельної власності... Сим він касує здобутки революції українського народу...“.

Втім, залишаючись на позиції свободи слова, „Свобода“ 14 травня вмістила відповіді гетьмана П. Скоропадського на запитання кореспондента німецької газети „Берлінер Тагеблат“, з яких можна зрозуміти всю складність задуманої ним земельної реформи: „Мій край не сміє бути ґрунтом для випробування соціалістичних ідей. Вістки, наче би я хотів утворити з України складову частину давньої російської імперії, є також неправдиві. Моїм бажанням є, щоб Україна була свободна, самостійна і незалежна.... Гроші, які наскладали собі селяни, приходять тепер в оборот, скоро вони побачили, що буде можливість набуття землі з колишніх царських і державних посіlostей, які будуть розparcelьовані, і з посіlostей великих ділчів. Я знаю, що будуть труднощі, але я числю на співділання всіх елементів, які бажають ладу“.

Бувши людиною честі і вірності своєму обов'язку, гетьман П. Скоропадський за вісім місяців свого урядування зробив для розвитку Української держави більше, ніж усі президенти, разом узяті, після 1991 року. Але земельна реформа, яку він уважав головною справою свого життя, натрапила не просто на труднощі, а на непереборні перешкоди. Той час взагалі був не для реформ. Більшовицька пропаганда здійняла хвилю ненависті між багатими і бідними. Замість очікуваного компромісу між ними заради практичного вирішення земельного питання, почалися грабунки, погроми і підпали. Ситуація ускладнювалася присутністю в Україні німецького окупаційного війська і старим, ще Центральної Ради, зобов'язанням України постачати Німеччині продукцію сільського господарства. В цій картині вже не залишилося місця для гетьманової реформи: горілі житні й пшеничні поля, німецькі каральні загони придушували повсталі села, великі землевласники втрачали надію на порядок, а серед них було багато проукраїнських постатей – згадаймо хоч би славні родини Чикаленків, Симиренків, Терещенків, Левицьких. Закінчилося все це збурення лиховісним більшовизмом, удержавленням землі, колгоспами, коли, як писав Микола Руденко про долю української жінки:

„Бригадири щоранку обходять двори.

Лиш в неділю є воля городець скопати.

Трактори...
Управління...
Директори...
А годуються люди з твоєї лопати...“

Відома статистика радянського часу: на присадибних ділянках (колгоспникам надавали 25 сотин, робітникам, що жив у селі, а працював у місті, – 15 сотин) селяни збирали в 10-20 разів більше врожаю, ніж на колгоспних землях. От що значить праця на себе і праця на соціалістичну державу.

З цього зіставлення й виникає потреба нарешті роздержавити орну землю в Україні, заохотивши тих, хто хоче ефективно ґаздувати на ній. Чому ж це нібито ясне завдання виявилось ще тяжчим для практичного втілення, ніж за часів гетьмана П. Скоропадського?

Нещодавно, 22 червня, „Економічна правда“ оприлюднила „Меморандум про створення Громадської коаліції за скасування мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення“. Документ підписали 20 представників різних організацій, серед них і такі авторитетні як Українська гелсінкська спілка з прав людини, Київська школа економіки, Незалежна асоціація банків, Українське товариство економічних свобод, Асоціація аграрного бізнесу та інші. Цей мораторій діє від 2001 року і, на переконання авторів меморандуму:

„...дискримінує близько 7 млн. власників земель сільськогосподарського призначення.

На відміну від власників інших видів нерухомості — квартир, земель іншого цільового призначення — власники земельних ділянок, отриманих в результаті розпаювання колгоспів і радгоспів, не можуть повноцінно розпоряджатися своєю власністю навіть у критичних життєвих ситуаціях.

Середній вік власників паїв — понад 55 років. З них 65 відс. або майже 4.5 млн. — пенсіонери. Близько чверти власників паїв мають вік 70 і більше років.

За даними Держгеокадастру, понад 1.4 млн. власників паїв померли, так і не дочекавшись відновлення права на розпорядження своєю приватною власністю. Через неможливість оформити спадщину чи через відсутність спадкоємців понад 400 тис. з них не змогли передати землю у спадщину і залишили понад 1.6 млн. гектарів сільськогосподарських земель безхазяйними.

Позбавляє власників паїв справедливого доходу від надання паїв в оренду. Через мораторій ціна оренди паїв значно занижена; їх власники недоотримують за оренду паю 13-18 тис. грн. на рік.

Мораторій обмежує конституційні права особи.

Знижує конкурентоспроможність фермерських господарств, стає на перешкоді залучення банківського фінансування малими фермерськими господарствами, оскільки земля у власності фермерів не є ліквідним активом.

На відміну від них, великі і серед-

ні сільськогосподарські компанії мають доступ до банківського фінансування і можуть залучати зовнішнє фінансування, зокрема, через інструменти розміщення акцій або облігацій на міжнародних біржах.

Відсутність права використовувати землю як заставу є значною дискримінаційною перешкодою для розвитку малих та середніх фермерських господарств.

Гальмує вкладення інвестицій у довгострокові сільськогосподарські та інфраструктурні проекти.

Через мораторій компанії агро-сектору та фермерські господарства змушені працювати на орендованих землях, залежачи від рішення власника землі щодо продовження договору. Це робить ризикованими довгоочікувані інвестиції, зокрема, у зрошення, садівництво, ягідництво, тваринництво, органічне виробництво.

Знижує прибутки фермерських господарств та аграрних компаній. Інвестуючи в однорічні культури замість багаторічних, фермер щороку втрачає близько 1,000 дол. доходу з кожного гектара.

Мораторій спрямовує розвиток аграрної галузі в сировинне русло, стримує розвиток виробництва з високою доданою вартістю, бо вони вимагають довготривалих інвестицій, зокрема у системи зрошення, що, своєю чергою, погіршує торговельний баланс.

Україна експортує сировинні культури з низькою доданою вартістю, натомість імпортує сільгосппродукти з високою доданою вартістю: овочі, плоди, сири, м'ясні продукти.

Мораторій блокує створення робочих місць у селах та розвиток сільських територій. Переважання ріслинництва з вирощуванням однорічних культур зменшує попит на робочу силу у сільській місцевості — як безпосередньо у сільському господарстві, так і в інших галузях. Призводить до трудової міграції та вимирання українських сіл — щороку з мапи України зникає близько 30 сільських населених пунктів.

Створює значний простір для корупції з боку тих, хто розпоряджається землями державної та комунальної власності. Є причиною тіньового використання державних сільськогосподарських земель у великих масштабах.

Відсутня офіційна інформація про використання близько 50 відс. з 10.5 млн. гектарів державних земель, понад 1.6 млн. гектарів земель не переданої спадщини та понад 2 млн. гектарів земель колишньої колективної власності.

Мораторій стимулює тіньовий ринок сільгоспземель, де і продавець, і покупець перебувають у ризикованій „сірій“ зоні, а держава не отримує жодних податків. Наявність тіньового використання та неформальний обмін правами оренди робить кожного виробника вразливим до рейдерських загарбань та шантажу.

Мораторій негативно впливає на стан ґрунтів. Орендарі не зацікавлені в збереженні та покращенні якості земель, що перебувають у їхньому короткотривалому користуванні або на основі тіньового обробітку.

Натомість власники землі часто живуть в інших регіонах, містах та країнах і не можуть здійснювати належний контроль за станом ділянок. Це приводить до порушення обмежень щодо захисту ґрунтів, їх виснаження та деградації.

За останні 20 років в середньому в Україні вміст гумусу в ґрунтах змен-

шився з 3.36 відс. до 3.14 відс....“.

Ніби вагома аргументація. То в чім затримка? Тим більше, що місяць перед цим, 22 травня, Європейський суд з прав людини назвав мораторій на продаж-купівлю земель сільськогосподарського призначення порушенням прав громадян.

Не все так просто. Доказів проти скасування мораторію на вільний ринок землі також не бракує. Принаймні суспільна думка розділилася навпіл. Одна половина населення — за скасування мораторію, друга — проти скасування.

Аргументи проти — як їх бачить український економічний аналітик В'ячеслав Ільченко:

„Ринок землі — це не перший етап реформування економіки, а останній. Ви можете продати підприємства, нові завжди можна побудувати. Можете продати будівлі — їх можна набудувати ще. Можете навіть продавати посади, і таке бувало в історії людства, коли Борджія з метою наповнення папського бюджету продавали кардинальські шапки. Товарне виробництво теж може бути збільшене, модернізоване, перетворене на щось більш затребуване на ринку. Розпродаж сировини також може бути компенсований, наприклад, високотехнічним виробництвом, чи продуктами з високою інтелектуальною складовою. А продаж землі не можна компенсувати нічим. Це все одно що продати нирку — вона не відросле, а вам доведеться сидіти на жорстку дієту, щоб просто не кинути коні. Запровадити ринок землі в Україні просто зараз — значить приректи країну на вічну „дієту“.

Приблизно такої самої думки економіст Валерій Ключок: „Нині на терезах — доля українського селянина, який у разі запуску повноцінного ринку землі або стане багатим і процвітаючим, або й надалі втікати-ме до великих міст-мільйонників чи на заробітки до сусідніх країн. Усе, як завжди, залежить виключно від влади. Але багато що залежить і від власників агробізнесу, які в наступному циклі президентських і парламентських виборів 2019 року відіграватимуть одну з ключових ролей“.

Від скасування мораторію остерігає відомий письменник Сашко Лірик: „Земля — останнє, що лишилося ще недограбованим і не вкраденим в українців. Вас манять обіцянками про отримання грошей за ваш клаптик землі, а по факту вийде, що ви втратите останнє. І будете пхатися в Польщу, без варіантів і без майбутнього“.

На жаль, є багато інших, і не безпідставних застережень: у відсутності правосуддя скасування мораторію може дати дуже небезпечні переваги олігархічним агроодинцям, відтак загальна економічна ситуація не поліпшиться, а ситуація екологічна і соціальна напевно погіршаться.

Україна стоїть перед доленосним вибором. Потрібен розум, потрібна чесність, потрібне почуття обов'язку перед Україною і українською нацією.

Вже після поразки українських визвольних змагань 1917-1921 років оцінюючи спроби впровадження земельної реформи в добу Української держави, П. Скоропадський стверджував: „Ніколи ще аграрне питання не було так близько до свого розумного вирішення, як у листопаді 1918 року на Україні“. Через 100 років обставини повторюються. Часи змінюються... Коли зміняться українці?

Оголошення

Якщо у Вас є рукописний життєпис, чи то Ваш чи Ваших батьків, яким Ви хотіли б поділитися з внуками, щоб вони пізнали свої корені, я можу Вам у цьому допомогти. У мене є досвід у відчитуванні рукописів, друкуванні та перекладі життєписів та автобіографій.

Телефонуйте **847-312-2485**, залишіть записку і я віддзвоню, або напишіть електронною поштою **dora@turula.com**. Зробіть це чим швидше, щоб не пропав слід про Ваш рід!

НОВІ ВИДАННЯ

Микола Жулинський написав про Волинь

Микола Галів

Микола Жулинський. „Моя Друга світова: роман-хроніка в голосах“. Київ. Видавництво „Ярослав Вал“, 2018. 416 стор.

Роман-хроніка в голосах Миколи Жулинського „Моя Друга світова“, відкриває широку панораму подій на Волині в обороні українського народу, де діяла ОУН та народжувалась УПА. М. Жулинський – письменник, літературознавець, дослідник, літературний критик, науковець, голова Інституту ім. Тараса Шевченка, академік, політичний і громадський діяч, який має великий доробок літературної і науково-дослідної творчості.

Прологом для роману стала забава „у війну“ підлітків у селі Новосілках на Волині. Це книга про тих, які впали на полі бою, у нерівній боротьбі з ворогом за незалежність українського народу. Книга з'явилася у надзвичайно слушний час, коли у Польщі йде мова на державному рівні про „геноцид“ поляків, ніби влаштований українським визвольним рухом, ОУН і УПА, на Волині.

На жаль, сучасна правляча влада Польщі, не подумала, а чи справді ОУН і УПА були спроможні це здійснити? Вони боролись за незалежність України, як і Армія Крайова (АК). Обидві визвольні формації мали однакову мету – визволення, незалежність, з однією вагомою різницею – АК користувалась допомогою союзників, а україн-

ський визвольний рух такої допомоги не мав, спираючись на власні сили, зброю здобуваючи у боротьбі з ворогом. Чи у такій складній ситуації український визвольний рух був спроможний на „геноцид“?

Унаслідок протистояння українців і поляків були великі жертви по обох сторонах. Про це спокійно, без перебільшень, розповідає М. Жулинський. Часто польські дослідники подають перебільшені числа жертв. Автор до цього питання підійшов з статистичного боку. Згідно з переписом 1 січня 1941 року у Рівенській і Волинській областях проживало 363 тис. поляків. Згідно з переписом 1 серпня 1944 року радянська влада подала, що у обох областях поляків залишилось 146 тис. Отже, недорахувались 217 тис. поляків. У час Другої світової війни на Рівенській й Волинській областях взагалі проживало 248,155 осіб.

М. Жулинський писав працю далеко перед тим, як Польща приписала Україні геноцид. Автор пише про події, що їх бачив і чув, пише про особливий випадок, який пережив особисто з батьком. Він на руках батька був під дулами німецьких вояків. Батько опустив сина на землю і наказав втікати. Долею батька, Григорія Жулинського, підстаршини Польської Армії став полон, гітлерівські концентраційні табори смерті. Він вижив й опинився на волі.

У романі беруть участь родина Жулинських, сусіди, близькі і знайомі з села й сусідніх околиць. Вони розповідають, що бачили, пережили

чи чули, підтверджуючи незаперечні історичні факти того часу.

З приходом німецької армії по всій західній Україні відкрились жахливі картини замордованих українців по тюрмах. Сподівання українців на Німеччину не виправдались. З'явилась підпільна формація ОУН, а згодом УПА, які активно діяли на Волині проти гітлерівської і більшовицької окупацій під керівництвом Дмитра Клячківського – Кліма Савура.

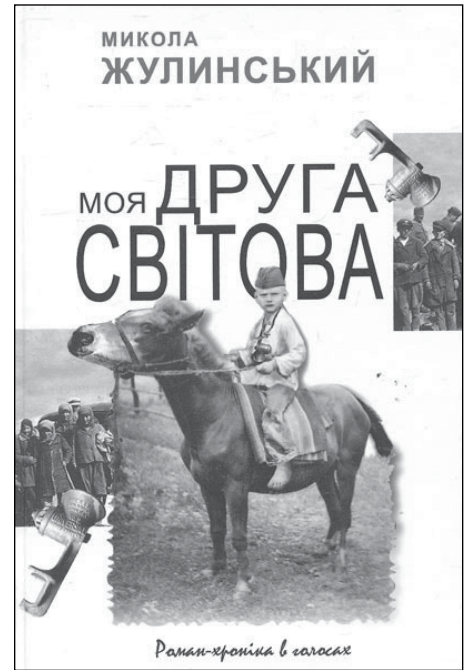
Автор занотував, як вночі, за умовним знаком для Серафими, матері автора, був стук до вікна, повстанці приносили білизну до прання.

АК разом з німцями, а часом з більшовицькими партизанами розпочала жорстоко діяти проти українського населення. Командири УПА і провідники ОУН намагались уберегти селян від диких розправ.

Український підпільник Яшко Котило босоніж розносив листи, які йому часто доводилось малограмотним і незрячим читати. Описано безоглядну і болючу долю жидів і їх участь в українському визвольному русі. Підкреслено, що до приходу гітлерівців у містечку Боремлі на Волині проживало понад 1,000 жидів, а тепер нікого.

До великого вінка зустрічей і розповідей автора вписались провідні особистості діаспори Микола Лебедь, Мирослав Прокоп, Роман Купчинський, Тарас Гунчак, Стефан Вельгаш й інші.

Автор документально назвав, які

потужні сили застосовували проти українського руху гітлерівці – військо, танки, літаки, на жаль, часом при допомозі польського підпілля. На зміну прийшов червоний окупант, який кинув проти ОУН і УПА військо для облав і застосував наукові і психологічні формації. Були створені фальшиві загони повстанців, перебрані в упівські уніформи з тризубами на шапках, які співали упівських пісень. Ці вилазки були визвольним рухом відкриті й боротьба продовжувалась.

Роман „Моя друга світова“ – це продумана роками книга про життя народу Волині, занотоване у історичних подіях.

Нью-Йорк

У координатах україноцентризму

Олександр Масляник

Олександр Гаврош. „Закарпаття під прицілом: велика політика довкола маленького краю“, Ужгород. Видавництво „Растр-7“, 2018. 320 стор.

Закарпатський письменник і драматург Олександр Гаврош, відомий також для читачів „Свободи“, збагатив українську публіцистику новою і гостро актуальною книжкою – „Закарпаття під прицілом“. Вона вміщує 71 есей, кожен з яких своїм фактичним матеріалом та ідейною спрямованістю є сильною зброєю у боротьбі за історичну українську правду Срібної Землі.

Цей чарівний куточок України все ще перебуває под прицілом ворожих сил, на перехресті антиукраїнських інтересів, у мінливих координатах світової геополітики. Українське Закарпаття стало маштабним полігоном, на якому випробовуються нові стратегії гібридної війни й тактики підризу національних основ: це місцевий сепаратизм в обгортці політичного русинства, експансія московського православ'я, що люто поборює все українське, це і мадярські реваншисти, що марять великою Угорщиною у кордонах до 1918 року.

Вже визначено покроковий сценарій розхитування в краї політичної стабільності: визнання русинів окремою нацією; референдум про федералізацію; автономія; проголошення незалежної „Подкарпатської Русі“ і „возз'єднання“ з Росією (кілька мадярських сіл Москва „подарує“ вірному союзникові – Будапештові).

Немало охочих виштовхнути Закарпаття з україноцентричних координат на політичний і духовний маргінес, створити на берегах Ужа, Тиси й Латориці такий собі анклав, „сіру зону“ національного безпам'ятства й манкурства.

Про все це яскраво і переконливо пише О. Гаврош, мужньо і чесно висвічуючи тривожні тенденції, прямо вказуючи на замасковані загрози, зриваючи фальшиві маски з адептів усього антиукраїнського. Сповідь автора закликає нас до пильності: втрачимо Закарпаття – загубимо Україну!

Хто тільки не тулився до нього, хто не прагнув одняти від матері України цей найзахідніший форпост нашого національного духу – Срібну Землю! Зайди на століття облаштовувались у цьому благодатному краї, жорстокою, немилосердною рукою встановлювали свої порядки, гнобили місцевий люд, забороняли мову, віру, висміювали традиції, робили з народних героїв злочинців і рабівників. Де вони нині? А закарпатські русини-українці вистояли тисячу літ під різними окупаціями, бо всіма фібрами душі тягнулись до української материзни, крізь тортури й знущання невпинно йшли у день нинішній, заперті в мадярський, чеський, румунський і советський льохи. Життєдайною пуповиною зв'язані з Галичиною й через неї – з Україною, закарпатці по крихтах і краплинах відновлювали сили і гартували непокорений дух; відтяти високими горами, несли той же хрест, торували ту ж тернисту дорогу, що й велика Україна.

На Лівобережжі і Правобережжі лютували по черзі польська шляхта й московські опричники, випаювали все національне, нищили мову, церкву, плювали в душу народу, а тут, у цьому згорьованому краї, змінювались, мов у калейдоскопі, режими, що змагались один з одним у жорстокості до місцевого населення. Валувський указ про заборону української мови на материк відгукнувся на Закарпатті смертельними указами угорського міністра Аппонія, якими де-юре запрагли одібрати у верховинців рідну мову. Банди Муравйова під Крутами несамовито шматували наші останні надії на державність, а тут, під Хустом, на Красному полі, озвірілі гортіївці добивали січовиків – вірних синів Карпатської України.

І там, за Дністром та Дніпром, найперш нищили інтелігенцію, духовних провідників нації, і тут, на берегах Ужу й Тиси, кований чобіт гримав у двері вчителя й лікаря, священника й гімназиста. Після розгрому Карпатської України у 1939 році мадяри без суду і слідства замучили і розстріляли тисячі національно свідомих українців Закарпаття, в основному інтелігенцію. Ті, хто втік через гори в СРСР, знайшли „притулок“ у концтаборах – десятки тисяч біженців опинились там. Підраховано, що у 1939-1945 роках знищено понад 100 тис. закарпатців – сумний рядок у кривавий мартиролог мільйонних жертв нашого народу.

Під прапором українства консолидувались здорові сили у годину лиху й неперу. Повсюдно однаково небезпечно було називатись руси-

ном-українцем. На Закарпатті силоміць прищеплювалась мадярська свідомість через шпів-рутени, змадяризовані школи і церкву. Давким зашморгом накидалась московфільська опінія через антиукраїнські настрої тодішньої русофільської державної влади. Мадярськими пенгами та польськими злотими заманювали до політичного місцевого русинства – тільки, боронь, Боже, не до України! Не вийшло!

От що писав видатний поет Зореслав (він же священник Степан Сабол): „Української свідомості“ ніхто нам не накидав, ніхто не силував до українства, навпаки, чеська поліція та жандармерія били нас за нього й у в'язниці саджали, а чеська влада заборонювала називатись українцями, а все ж таки ми не здавались, а боролись

(Закінчення на стор. 17)

ПОДОРОЖІ

Військові моряки зростають на Дніпрі

Левко Хмельковський

ЧЕРКАСИ. – Біля залізної брами Клубу юних моряків 5 червня на мене чекав малого зросту й віку юний моряк у військовому однострої, який негайно помчав доповіді керівникам про прибуття гостя. Я був незвичайним відвідувачем: колись юним моряком був мій молодший син Фелікс, який звідси почав свою морську кар'єру, став інженером-механіком великого океанського корабля, а в клубі був старшиною шеститисячного морського човна.

Керівник клубу Владислав Підгурський і його заступник з навчально-виховної частини Михайло Шитко провели мене спершу в музей, де були зібрані численні моделі бойових кораблів та морське спорядження. Серед моделей був також героїчний тральщик „Черкаси“, який 25 березня 2014 року впродовж двох годин штурмували російські гелікоптери та швидкісні катери. Окрема експозиція присвяче-

на повстанню у Холодному Яру, а також захопленню Криму та подіям на сході України.

Клуб юних моряків з флотилією заснований 1973 року і тепер має власну флотилію, яка розташована на базі у сусідньому селі Свидівок. Тепер у ньому 220 вихованців. Юні моряки підтримують постійні дружні зв'язки з 503-им окремим батальйоном Корпусу морської піхоти України, який базується у Маріуполі. Батальйон має назву „Борсуки“, бо таке бойове псевдо командира Вадима Сухаревського – „Борсука“.

25 травня відбулася зустріч вихованців клубу з морськими піхотинцями В. Сухаревським, військовим капеляном Андрієм Зелінським та Валерієм Горбенком, на якій було підписано меморандум про співпрацю між клубом і батальйоном у сфері військово-патріотичного виховання молоді та підготування майбутніх воїнів.

16 листопада 2017 року вихованці відвідали урочисте святку-

Михайло Шитко проводить лекцію з юними моряками. (Фото: Олександр Костирко)

вання Дня морської піхоти України, яке проходило у Центральному будинку офіцерів Збройних Сил, познайомилися з видатними людьми, що стояли у витоків сучасних Військово-Морських Сил України, віце-адміралом Борисом Кожиним, контр-адміралом Миколою Жибаревим, полковником Володимиром Волошином.

В клубі вшановано пам'ять легендарного воїна, інструктора з бойової підготовки батальйону „Азов“ В'ячеслава Галви („Кузьмича“), який закінчив школу в Черкасах, де живуть його батьки і діти. У кабінеті бойової підготовки клубу створено куточок слави, присвячений „Кузьмичу“, на честь В. Галви названо катер „Кузьмич“, навчальне судно клубу юних моряків. Полковник Головного управління розвідки Міністерства оборони України В. Галва вивчав військову справу у Киє-

ві, США, Франції, був розвідником, снайпером, сапером, парамедиком. На війну пішов добровольцем і загинув 26 серпня 2014 року.

М. Шитко розповів: „Під патронатом Спільки морських піхотинців України ми відкрили гурток морської піхоти. За цією програмою наші вихованці проходили практику в Маріуполі при батальйоні морської піхоти, впродовж року ми вивчаємо основи військово-морської справи. У клубі є спортивна зала, де діти розвивають свої фізичні якості. На подвір'ї є навчальна шлюпка військово-морського зразка, на якій вихованці навчаються підіймати щоглу та вітрила. Також є вежа для тренувань зі штурмового альпінізму.“

Влітку вихованці займаються на спеціальній базі поза містом. Юні моряки побували в Одесі, відвідали військові кораблі, які брали участь в навчаннях Україна-НАТО „Sea Breeze-2018“.

Зустріч в Клубі юних моряків. Перший зліва Владислав Підгурський, в центрі – Левко Хмельковський і Михайло Шитко.

Саміт Україна-ЕС...

(Закінчення зі стор. 1)

та ЕС ґрунтується на міцному фундаменті, ми маємо чіткі позитивні результати”.

Двосторонній саміт завершився жорсткішою ніж зазвичай заявою щодо російської агресії в Україні. У підсумковому документі дається чітке визначення дій Росії проти України, де провідники ЕС згодні з тим, що напад росіян на Україну розпочався ще в лютому 2014 року, тобто від початку незаконної анексії Криму.

„Ми вкотре рішуче засуджуємо відверте порушення суверенітету і територіальної цілісності України внаслідок агресії з боку збройних сил Росії, яка триває від лютого 2014 року“, – констатує заява.

В документі окремо засуджена побудова Керченського мосту без погодження із Україною.

„Ми продовжуємо засуджувати незаконну анексію Криму і Севастополя Росією, проведення виборів на незаконно анексованому півострові та погіршення становища із правами людини на цій території. Ми також засуджуємо будівництво мосту через Керченську протоку без згоди України, подальшу мілітаризацію півострова, Чорного та Азовського морів“, – йдеться в документі.

Посилити санкційний тиск закликає Порошенко

Тим часом, Президент П. Порошенко, звертаючись до ЕС, закликав столиці Європей-

ського Союзу продовжувати тиск на Росію, доки не буде змінена її поведінка. „Ми засуджуємо будь-яку побудову Керченського мосту для захисту Чорного та інших морів. Ми погоджуємося з тим, щоб посилити наш тиск і посилення санкційних обмежень стосовно Росії“, – заявив керівник України.

Голови ЕС та України не оминув увагою й трагічне збиття літака рейсу МН17 й, вшановуючи жертв катастрофи, висловили сподівання на ефективне судове переслідування відповідальних за цю трагедію.

Голова Європейської Ради Д. Туск закликав Російську Федерацію взяти на себе відповідальність і повною мірою співпрацювати із слідством задля встановлення справедливості.

Також у тексті спільної заяви саміту пролунав заклик, адресований Росії, щодо „негайного звільнення усіх протиправно утримуваних та ув'язнених українських громадян на Кримському півострові та в Росії, включаючи кримськотатарських активістів, а також Олега Сенцова, Володимира Балуха, Олександра Кольченка, Станіслава Клича, Олександра Шумкова та Романа Сушенка“.

Україна та ЕС домовилися щодо спільного бачення секторальної інтеграції України в цифровій, енергетичній, митній сферах та в співробітництві у рамках Шенгенської зони, заявив у Брюсселі П. Порошенко за результатами саміту Україна-ЕС. „Україна віддана справі наближення своїх законів до європейських у сферах енергетики, цифрового ринку, Шенгенських вимог та в митній співпраці“, – додав президент.

Тим часом, голова Єврокомісії Жан-Клод

Юнкер заявив, що Євросоюз вітає успіхи України в боротьбі з корупцією, але подальші успіхи в цьому контексті залишатимуться іспитом для надання Києву подальшої макрофінансової допомоги.

„Тест щирості та ефективності боротьби України з корупцією буде одним з елементів, який братимуть до уваги при оцінках надання їй будь-якої макроекономічної допомоги“, – пояснив Ж.-К. Юнкер після саміту Україна-ЕС.

Він додав, що протистояння корупції залишається актуальним зобов'язанням України. Водночас, Ж.-К. Юнкер привітав Київ із підтримкою закону щодо антикорупційного суду.

ЕС наголосив, що Україна повинна залишатися стратегічною газотранспортною державою, підтверджуючи, що європейський блок докладатиме зусиль для підготовки українського ринку енергії до інтеграції до енергоринку ЕС.

Принагідно, поляк за походженням, голова Європейської Ради Д. Туск, скориставшись нагодою, прокоментував польсько-українські відносини та переосмислення історичного минулого. У своєму мікроблозі у Твіттер він зауважив: „Незалежність України та безпека Польщі й усього регіону великою мірою залежить від відносин між Києвом і Варшавою... До конфлікту між нами можуть прагнути тільки наші супротивники або політично безглузді“.

Copyright © 2018 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/a/29353435.html>).

Полагоджуйте всі банківські справи через інтернет

- Перегляд своїх рахунків
- Перевірка вкладів
- Електронні оплати рахунків
- Електронні щомісячні звіти

Без оплат

Безпечно

Доступно 24/7

Надійно

Просто

www.selfreliance.ny.org

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Федеральна Кредитова Кооператива

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне б'юро: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Вигідно розташовані філії:

Kerhonkson:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845.626.2938
Fax: 845.626.8636

Uniondale:

St. Vladimir Parish Center
226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel: 516.565.2393
Fax: 516.565.2097

Astoria:

32 01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: 718.626.0506
Fax: 718.626.0458

Lindenhurst:

Holy Family Ukrainian
Catholic Church
225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631.867.5990
Fax: 631.867.5989

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH OF THE USA

Українська Православна Церква США

*Centennial
Celebration*

1918 2018

*Ювілейне
Святкування*

South Bound Brook

JULY-26-ЛИПНЯ

CENTENNIAL EXHIBIT OPENING - ВІДКРИТТЯ ЮВІЛЕЙНОЇ ВИСТАВКИ

Ukrainian Cultural Center

7 PM	Exhibit "Ukrainian Orthodoxy in the New Land: 100 Years in the United States of America"
7 година вечора	Виставка «Українську Православ'я в Новій Землі: 100 років в Сполучених Штатах Америки»

JULY-27-ЛИПНЯ

VESPERS – ВЕЧІРНЯ

St. Andrew Memorial Church

5 PM	Vespers
5 година вечора	Вечірня

CENTENNIAL CONCERT - ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

Ukrainian Cultural Center

7 PM	Ukrainian Chorus Dumka, New York Women's Bandura Ensemble Of North America Kyiv - Ukrainian Dance Ensemble
7 година вечора	Український Хор Думка, Нью Йорк Ансамбль бандуристок Північної Америки Український Танцювальний Ансамбль - Київ

JULY-28-ЛИПНЯ

DIVINE LITURGY - БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ

St. Andrew Memorial Church

10 AM	Divine Liturgy
10 година ранку	Божественна Літургія

CENTENNIAL BANQUET - ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

Ukrainian Cultural Center

1:30 PM	Centennial Banquet
1:30 год. пополудні	Ювілейний Бенкет

FOR ADDITIONAL INFORMATION CALL: 732-356-0090

У координатах...

(Закінчення зі стор. 13)

і перемогли, бо українська свідомість була нам природна, органічна, рідна, вона нуртувала в нашій крові, наростала в 1930-х роках із дитячих сердець початкових школярів, жовтодзобих пластунчат, із палкої душі підростаючої молоді, з самого ества генія українського народу“.

Ось тут – квінтесенція багатомовних устремлінь закарпатців, вівчарів з Гуцульщини, плотогонів з Бойківщини, рільників з Лемківщини, виноградарів з Мукачівщини...

Книжка „Закарпаття під прицілом“ матиме непроминальну присутність у нашому національному дискурсі, оскільки увібрала в себе великий масив розпорошеної й несисте-

матизованої інформації, яку упродовж 20 творчих літ пропустив через гаряче серце патріота й високе сумління письменника і журналіста О. Гаврош. Власне так, десятиліттями й творяться знакові книги, щоб відтак століттями інтригувати допитливого читача, історика, краєзнавця.

Львів

Олександр Масляник – письменник, редактор і видавець, Заслужений журналіст України, лауреат Міжнародних літературних премій ім. Ірини Вільде та ім. Володимира Винниченка, журналістської премії ім. В'ячеслава Чорновола, почесний громадянин закарпатського міста Рахова.

Вітрильники вийшли...

(Закінчення зі стор. 11)

Після перегонів переможці були нагороджені дипломами й чашами.

Організатори запровадили ще одну нагороду – чашу „За незламність духу“ на підтримку ув'язненого у Російській Федерації політв'язня Миколи Карпюка. Також була заснована спеціальна нагорода на вшанування пам'яті захисника України, бійця батальйону „Донбас“ яхтсмена Юрія Конова, який загинув під Іловайськом.

Перші місця посіли заступник голови Державної служби України

у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції В'ячеслав Марченко та завідувач сектора цієї служби у Києві Володимир Примаченко. Відбувся невеличкий концерт, гостей і учасників пригощали стравами польової кухні.

Київський міський крейсерський яхт-клуб є найбільшою в Україні громадською некомерційною спортивною організацією, яка культивує вітрильництво. Клуб налічує 187 членів і кандидатів у члени. У дитячій секції постійно займається 120 дітей, а разом з членами родин та членами екіпажів громада клубу налічує понад 1,000 осіб.

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страхування Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

АРКА
Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
• книжки (в твердій і м'якій оправі)
• журнали (з експедицією, або без)
• канцелярські друки
• весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)
**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

62,000+ БЕЗПЛАТНИХ* АТМs

БЕЗКОШТОВНО, ЯКЩО ВИ ОТРИМУЄТЕ ДОСТУП ДО СВОГО РАХУНКУ В САМОПОМОЧІ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИХ МЕРЕЖ:

STAR sf CO-OP Allpoint

*Знімання коштів безкоштовне у випадку, коли Ви отримуєте доступ до свого рахунку в "Самопоміч" через Allpoint™, Star sf™ або Co-op™ мережі. Будь ласка, дивіться нашу truth-in-savings брошуру за більш докладною інформацією стосовно використання чекового рахунку в "Самопоміч".

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 60630 136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 60067 302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL 60010	773-589-0077 847-359-5911 630-307-0079	734 Sandford Ave. Newark NJ 07102 558 Summit Ave. Jersey City NJ 07310 60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 07981	973-373-7839 201-795-4061 973-887-2776
---	--	--	--

Full Financial Services **NCUA** MEMBER

Home Office:
2332 W. Chicago Ave.
Chicago IL 60622
773-328-7500

SELFRELANCE.COM

ЗРУЧНО ТА НАДІЙНО

ЧЕКОВІ РАХУНКИ

- БЕЗ МІСЯЧНИХ ОПЛАТ
- БЕЗ МІНІМАЛЬНОГО БАЛАНСУ
- ЗНЯТТЯ ГОТІВКИ БЕЗ ДОДАТКОВОЇ ОПЛАТИ У БУДЬ-ЯКОМУ АТМ У США*
- ВІЛЬНИЙ ДОСТУП ДО СВОЇХ РАХУНКІВ ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ із DirectConnect™

*Знімання коштів, при використанні банкоматів АТМ, безкоштовне у випадку, коли Ви отримуєте доступ до свого рахунку в Самопоміч через Allpoint™, Star sf™ або Co-op™ мережі. Додаткова оплата, при використанні банкоматів АТМ, буде повернена на членський рахунок протягом першого тижня наступного календарного місяця, за умови, якщо протягом місяця щоденний мінімальний баланс на чековому рахунку члена, на якому є дебітна картка, становить \$1,500. Місячний ліміт повернених коштів становить \$100. Якщо баланс на Вашому чековому рахунку падає нижче \$1,500 у будь-який день протягом даного календарного місяця, то Ваш рахунок не кваліфікуватиметься на виплату згідно цієї пропозиції. Для доступу онлайн потрібна реєстрація і можуть стягуватись додаткові кошти. Тільки для теперішніх та майбутніх членів! Докладні інформації подані у www.selfreliance.com/disclosures/.

За докладною інформацією телефонуйте на безкоштовний номер **888.222.8571**

ПАМ'ЯТАЄМО ЛЕВКА ЛУК'ЯНЕНКА

Спілка офіцерів України висловлює сум

З сумом і болем сприйняли члени Спілки офіцерів України вістку, що 7 липня помер Левко Лук'яненко – наш побратим, Герой України. Свідомо став на шлях боротьби за незалежність України. Кару відбував у Мордовії, у Владимирській тюрмі. Разом з іншими політв'язнями продовжував боротьбу.

У лютому 1980 всіх в'язнів особливого режиму, в тому числі Л. Лук'яненка, перевели у спеціально збудовану тюрму в селі Кучино Пермської області, 8 грудня 1987 року етапували на заслання в село Березівка в Сибіру. 30 листопада 1988 року Л. Лук'яненко був помилуваний, звільнений із заслання. На початку 1989 року повернувся до України.

У травні 1992 року був призначений Послом України в Канаді. У листопаді 1993 року через незгоду з політикою уряду України подав у відставку і повернувся в Україну, став одним з керівників Національного фронту, що об'єднав праві націоналістичні партії. У 1988 році очолив Українську Гельсінкську Спілку, яка згодом стала Українською республіканською партією.

Олександр Калько дарує Левкові Лук'яненкові книжку колишнього військового старшини Фелікса Хмельковського на конференції до 25-річчя Спілки офіцерів України у 2016 році.

Л. Лук'яненко завжди був вірним другом Спілки офіцерів України. Слава Героєві України!

Олександр Калько,
капітан третього рангу,
Черкаси

Він переміг Росію – в особистому заліку

Від Левка Лук'яненка не раз чув думку: „Тепер наше завдання – доклати Російську Імперію!“. В нього не було жодних ілюзій стосовно справжнього ставлення росіян до українців. Тут, даруйте, обійдімося без політкоректності. Саме росіян – від політиків і митців до робітників. Цей висновок він зробив з багаторічного досвіду спілкування з росіянами. І у в'язницях і в „пристойному товаристві“ науковців або чиновників.

Ще у 2001 або 2002 році він говорив, що загроза війни з боку Росії є цілковито реальною. Питання лише у часі і в приводі. Достеменно пам'ятаю, що це було до спроби захопити острів Тузла, бо ці його слова я не раз пригадав у ті дні.

Історія дарує нам, інколи, неймовірні за символізмом обставини. Проект Акту Незалежності Левко Лук'яненко написав на лінованому аркуші учнівського зошита, напередодні свого дня народження. Верховна Рада УРСР ухвалила цей документ на його 63-тю річницю.

Він був справжнім політиком, у нормальному розумінні цього слова. Ідучи до стратегічної мети, вмів домовлятися і переконувати. Величезною мірою завдяки йому, Україна вийшла зі складу СРСР настільки коректно, що факт припинення його існування став юридично цілковито dokonаним.

Десь до початку Майдану Гідності, у 2013 році, він наполягав на тому, що ми ще досі не стали суспільством, незалежним від російського, бо в нас з росіянами зберігається спільний інформаційно-культурний простір. (Він говорив це інакшими словами, я тут радше передаю їхній сенс.) Його це дуже гнітило через те, що і в радянських

концтаборах, і на волі він повсякчас відчував докорінну відмінність української і російської етичних систем – ми не просто різні народи, ми справді різні цивілізації.

Напровесні 1990 року, на одній зустрічі депутатів Київської міської ради з Л. Лук'янянком, я сказав йому, що незалежність України, мабуть, побачать тільки наші онуки. Він відповів так: імпульс, даний Іваном Мазепою, зберіг українську самостійницьку традицію понад 200 років – аж до початку ХХ ст. Мінімальним завданням є продовжити її для наступних поколінь, але швидше за все, що в нас буде шанс вирватися з СРСР.

Невдовзі синьо-жовті прапори почали піднімати на щоглах місцевих рад у Галичині та Києві.

Бути носієм української державницької ідеї у Радянському Союзі означало смертельну небезпеку. У 1961 році міський суд Львова засудив його до розстрілу за те, що він підпільно обстоював незалежність України. У камері смертників Л. Лук'яненко перебував 72 дні. Потім вирок замінили на 15 років позбавлення волі.

Ще один символ – Левко Григоровича не стало 7 липня. Цього дня, у 1988 році було утворено Українську Гельсінкську Спілку.

Назагал не є правильним увічнювати пам'ять визначних людей одразу після смерті. Проте бувають винятки. Постає Л. Лук'яненко безумовно гідна назв вулиць і площ, навчальних закладів.

Він справді є взірцем української мужності і гідності.

Костянтин Матвієнко,
політичний експерт, Київ
„Українська правда“

Він був сумлінням України

Помер Левко Лук'яненко. Він заслужив дожити майже до 90 років. Ніхто не міг того сподіватися, бо він все за молодості був на грані смерті. Я маю відвагу відноситися до Л. Лук'яненка прямо як до Левка. Бо такого другого, мабуть, не було у моїй пам'яті та моєму житті. Ніхто з борців за волю України не зробив на мене такого враження.

Його спершу засудили на смерть, але навіть радянське судівництво було примушене замінити його кару на 15 років. Пізніше дали йому ще 10 років, повезли у Мордовію на покарання. Для нього це була нагода організувати націоналістів, що він і робив. Він бачив ув'язнення як ще одну нагоду для боротьби.

Я з Л. Лук'янянком зустрічався багато разів в Україні та в США, Канаді, навіть в Іспанії. Ми були одностудцями, але ніколи – друзями.

ми, бо я міг дивитися і відноситися до нього немов до ікони. Він не був великим політиком сучасної України. Політика сучасної України поки що не доросла до Л. Лук'яненка. Але він був і залишився сумлінням України, котра сьогодні незалежна, але щойно крокує до нормальної життя. Його життям нам торжествувати. Л. Лук'яненко був принциповим, чистим, надзвичайно відважним українським націоналістом, скромним та гуманним.

Л. Лук'яненко — це великий патріот, інтелектуал. У його особі знаходились найкращі якості людини та українця. Спробуймо жити так віддано ідеї, як жив він. Майже 60 років тому кати нашого народу дали йому вирок смерті. Господь Бог мав дружний плян.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100 - \$7	\$400 - \$12	\$800 - \$17			
\$150 - \$10	\$500 - \$12	\$900 - \$20			
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20			
\$300 - \$12	\$700 - \$17				

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
оля - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салами - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ОГОЛОШЕННЯ

Рада Директорів Українського Музичного Інституту Америки Інк. повідомляє учнів, батьків і громаду, що 20 червня 2018 року в Управі Нью-Йоркського відділу відбулись зміни.

Новим Директором Нью-Йоркського відділу призначена пані Ельміра Романишин, головним Адміністратором пані Богданна Волянська.

Усі учні Відділу зберігають за собою право належати до Українського Музичного Інституту Америки Інк. та Нью-Йоркського відділу з подальшою реєстрацією у вересні на новий навчальний рік.

Прощу зголошуватися до:

Ельміри Романишин, директора відділу в Нью-Йорку,

Тел. 718-207-6985

Богданни Волянської, головного адміністратора відділу в Нью-Йорку,

Тел. 917-747-7996

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Попрощали св. п. Ярославу Гудзяк

Микола Галів

СИРАКЮЗ, Нью-Йорк. – 15 червня у церкві св. Івана Хрестителя відбулась заупокійна архиєрейська Літургія в пам'ять Ярослави Гудзяк при участі Владика Павла Хомницького, Владика Гліба Лончини з Лондону, о. ректора Українського Католицького Університету (УКУ) д-ра Богдана Праха, багатьох священників з України і діаспори.

Похоронні обряди Я. Гудзяк продовжились 16 червня на цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі. У храмі св. Андрія окремі молитви виголосив син – Владика Борис Гудзяк, який також висловив синівське слово про матір. Митрополит Української Православної Церкви США Анто-

ній промовляв англійською мовою.

Останнє цілування віддали сестра покійної Стефанія Шипула, сини Владика Борис і д-р Марко Гудзяк. Численна похоронна процесія пройшла до місця вічного спочинку покійної біля чоловіка Олександра. Запечатання гробу довершив Владика Василь Лостен.

Після погребіння відбулись традиційні поминки, якими провадив о. Петро Галадза. Промовляли декан Богословського факультету Католицького Університету Америки о. проф. Марко Морозович, Наталія Климовська з УКУ, голова Приятелів УКУ в Нью-Йорку Андрій Ленчик, Ірина Ярошевич від імені голови Союзу Українок Америки Маріяни Заяць, автор пам'ятника у Вашингтоні жертвам Голодомо-

ру Лариса Курилас, Орест Кизик, Олесь Лабунька й автор цих рядків.

Син покійної М. Гудзяк висловив подяку за висловлені слова співчуття й участь у похоронних обрядах. Владика Гліб Лончина молитвою завершив поминки.

Св. п. Я. Гудзяк відійшла 12 червня на 93-му році життя. Вона народилася 11 лютого 1926 року в родині Оксани і Михайла Шипулів у Золочеві. Перед другим приходом більшовиків родина Шипулів вирішила йти подалі від комуністичного пекла. У червні 1949 року родина емігрувала до Нью-Йорку.

Я. Гудзяк у 1951 році одружилася з д-ром О. Гудзяком. Господь нагородив їх двома синами.

Я. Гудзяк брала активну участь у громадському і релігійному жит-

Св. п. Ярослава Гудзяк

ті. Була активісткою Українського Патріархального Товариства, Союзу Українок, Українського Музею. Вічна їй пам'ять!

Прийшли на цвинтар...

(Закінчення зі стор. 10)

чисто пройшли до цвинтаря в Пикуличах. Ходу охороняло надзвичайно велике число поліцаїв, щоб не допустити нападів на процесію.

Надійшла вістка, що на кордоні в Шегені-Медика польська контролю заблюкувала на кордоні п'ять автобусів з людьми, які прямували на святкові урочистості. Після Панахиди на цвинтарі

рі проповідь виголосив Владика М. Колтун, а після нього виступило дев'ять інших промовців, які на високому рівні дали оцінку сучасній політичній ситуації в Україні і у світі.

Під час промов на могилу делегації та приватні особи складали багато вінків та живих квітів. Це була своєрідна масова демонстрація шани українським героям. Святкування завершилося спільним виконанням у супроводі військової оркестри державного гімну України.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
зі смутком повідомляє членів
Головного Уряду, членів 372-го Відділу
УНСоюзу, та всю українську громаду, що
23 червня 2018 року відійшла у вічність

СВ. П.

Софія Лонишин

(27 вересня 1926 р. – 23 червня 2018 р.)

Колишня секретар 372-го Відділу в Плейнфілд, Нью-Джерзі, яка займала цю посаду протягом 26-ти років (1983-2009).

Софія Лонишин була довголітньою, дуже активною прихильницею УНСоюзу. Її відданість Українському Народному Союзові залишиться в пам'яті союзовців назавжди.

Екзекутивний Комітет та все членство УНСоюзу висловлюють щирі співчуття донькам: Elaine (William) Erbey, Nancy (David) Roberts, Mary (Greg) Walkiewicz та Sonia (Jim) Kopliner; численним внукам і правнукам та родині в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з пластовою
громадою, що визначна пластова новацька
виховниця – „Братчик Надя”

СВ. П.

пл. сен. Ольга Надія Кулинич

відійшла на Вічну Ватру 28 грудня 2017 року
і похоронена на цвинтарі Кальварія в Нью-Йорку.

Покійна Надя народилася 25 березня 1928 року в с. Серники Середні в Західній Україні, в родині о. Михайла і Марії Кулиничів. Молодший брат пок. Наді – Володимир, ОХ, також визначний пл. новацький виховник, помер кілька років раніше.

Пок. Надя закінчила гімназію в таборі Ді-Пі у Ашафенбурзі, Німеччина, в США продовжувала навчання у вечірній школі, рівночасно працюючи, останньо як учителька в середній школі св. Юра в Нью-Йорку.

Від самого початку, вступивши до Пласту в Німеччині, була постійно активна як виховниця новаків. Була членом Орлиного Круга, організовувала новацькі табори і вишколи новацьких виховників та часто була їх коменданткою, була членом редакції і кілька років редактором журналу для новацьких виховників „Вогонь Орлиної Ради”. Належала до пл. куреня „Буриверхи”.

Вічна їй пам'ять!

Пластові друзі

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту

Індивідуальний дизайн

Гравірування на граніті

Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA

З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Простіший Спосіб Платити

ВЖИВАЙ ТЕЛЕФОН, А НЕ ГАМАНЕЦЬ. ЦЕ ПРОСТО, НАДІЙНО І БЕЗПЕЧНО!

Відтепер можете вживати свої кредитні або дебетні картки VISA від SUMA для здійснення покупок через Apple Pay, Android Pay або Samsung Pay. Використовуйте усі переваги своїх кредитних або дебетних карток VISA від СУМА при зручних оплатах через додаток на телефоні.

Все що потрібно зробити – завантажити додаток і внести інформацію про свою картку від СУМА.

Наші зручно розташовані філії до Ваших послуг